

Een nieuwe start voor Europa: mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering

---

Politieke beleidslijnen

voor de volgende
Europese Commissie

Openingstoespraak

in de plenaire zitting
van het Europees Parlement

Jean-Claude Juncker

Kandidaat voor het ambt van Voorzitter
van de Europese Commissie

Straatsburg, 15 juli 2014

Een nieuwe impuls voor Europa

Kernpunten

van de speech van verkozen
voorzitter Juncker voor het
Europees Parlement

Verklaring tijdens

de plenaire vergadering
van het Europees Parlement,
voorafgaand aan de stemming
over de nieuwe Commissie

Straatsburg, 22 oktober 2014

Jean-Claude Juncker

Kandidaat voor het ambt van Voorzitter
van de Europese Commissie

**Een nieuwe start voor Europa:
mijn agenda voor banen, groei, billijkheid
en democratische verandering**

Politieke beleidslijnen voor de volgende
Europese Commissie

Openingstoespraak in de plenaire zitting
van het Europees Parlement

Straatsburg, 15 juli 2014

Een nieuwe start voor Europa: mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering

Politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie

De afgelopen jaren kampte Europa met de ergste financiële en economische crisis sinds de Tweede Wereldoorlog. De EU-instellingen en nationale regeringen moesten ongekende maatregelen nemen om de economieën van de lidstaten te stabiliseren, de overheidsfinanciën te consolideren en te voorkomen dat de resultaten van tientallen jaren Europese integratie teniet werden gedaan. Het ergste is afgewend. De interne markt en de integriteit van de eurozone zijn behouden gebleven. Er is nu langzaam maar zeker weer sprake van economische groei en vertrouwen.

Maar de crisis heeft haar tol geëist. Meer dan 6 miljoen mensen hebben tijdens de crisis hun baan verloren. De jeugdwerkloosheid is tot ongekende hoogte gestegen. Voor een aantal van onze lidstaten is het nog een lange weg naar duurzame groei en het vermogen om de nodige investeringen te doen. In veel landen heeft het vertrouwen in het Europese project een historisch dieptepunt bereikt.

De maatregelen die tijdens de crisis zijn genomen, kunnen worden vergeleken met het repareren van een brandend vliegtuig tijdens de vlucht. Ze zijn over het algemeen succesvol geweest, maar er zijn ook fouten gemaakt. Het ontbrak aan sociale rechtvaardigheid. Er is ingeboet op democratische legitimiteit doordat er buiten het rechtskader van de Europese Unie om veel nieuwe instrumenten moesten worden gecreëerd. Daarnaast heeft Europa ondervonden, na een aantal jaren waarin de nadruk lag op crisisbeheersing, dat het vaak slecht is voorbereid op de mondiale uitdagingen die ons te wachten staan. Ik denk daarbij aan het digitale tijdperk, de wedloop om innovatie en vaardigheden, de schaarste aan natuurlijke hulpbronnen, de veiligheid van ons voedsel, de energiekosten, de gevolgen van klimaatverandering, de vergrijzing of het leed en de armoede aan de buitengrenzen van Europa.

Nu we na de verkiezingen voor het Europese Parlement van mei 2014 aan een nieuwe wetgevingscyclus beginnen, **is het tijd voor een nieuwe aanpak.**

Als kandidaat voor het ambt van voorzitter van de Europese Commissie, beschouw ik het als mijn belangrijkste taak om in het Europa van na de crisis weer bruggen te slaan. Om het vertrouwen van de Europese burgers te herstellen. Om ons beleid te richten op de belangrijkste uitdagingen die onze economieën en samenlevingen te wachten staan. En om de democratische legitimiteit te versterken op basis van de communautaire methode.

Voorafgaand aan de verkiezingen voor het Europees Parlement heb ik als lijsttrekker van de Europese Volkspartij campagne gevoerd voor het ambt van voorzitter van de Commissie, naast Martin Schulz voor de Partij van de Europese Sociaaldemocraten, Guy Verhofstadt voor de Partij van de Alliantie van Liberalen en Democraten voor

Europa en de Europese Democratische Partij, Ska Keller en José Bové voor de Europese Groene Partij en Alexis Tsipras voor Europees Links. Vervolgens heeft de Europese Raad mij op 27 juni 2014 voorgedragen als kandidaat voor het ambt van voorzitter van de Europese Commissie. Met deze voordracht doet de Europese Raad, na passend overleg met vertegenwoordigers van het Europees Parlement, recht aan de uitslag van de verkiezingen voor het Europees Parlement, waarbij mijn partij als grootste uit de bus kwam.

Daarmee is voor het eerst een rechtstreeks verband gelegd tussen de uitslag van de verkiezingen voor het Europees Parlement en de voordracht voor het voorzitterschap van de Europese Commissie. Dit vloeit voort uit een pleidooi dat het Europees Parlement al tientallen jaren voert. Hiermee kan de zo noodzakelijke extra dosis democratische legitimiteit in het Europese besluitvormingsproces worden gebracht, in overeenstemming met de voorschriften en praktijken van de parlementaire democratie. Het biedt tevens de unieke mogelijkheid voor een nieuwe start.

We moeten nu, na de confrontaties tijdens de verkiezingscampagne, met elkaar samenwerken. We zijn het ondanks onze verschillen in grote mate eens over de zaken die op Europees niveau prioriteit moeten krijgen. En ik wil met u allen werken aan een brede consensus, dwars door alle EU-instellingen heen, over wat we de Europeanen moeten bieden. En op onze woorden moeten daden volgen, door waar te maken wat we hebben afgesproken.

Daarom stel ik, na een gedachtewisseling met alle fracties in het nieuw gekozen Europees Parlement, voor om de Europese Unie te vernieuwen op basis van **een agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering**. Een agenda waarin de nadruk wordt gelegd op die gebieden waar de Europese Unie echt het verschil kan maken.

Mijn agenda zal zich toespitsen op **tien beleidsterreinen**. Het accent zal liggen op concrete resultaten binnen deze tien gebieden. Daarnaast zal ik andere beleidsterreinen overlaten aan de lidstaten waar zij meer legitimiteit bezitten en beter uitgerust zijn om doeltreffende beleidsmaatregelen op nationaal, regionaal of lokaal niveau te nemen, in overeenstemming met het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel. **Ik wil een Europese Unie die ambitieuzer inzet op belangrijke zaken en zich bescheidener opstelt als het gaat om minder belangrijke zaken.**

Dit zijn de tien beleidsterreinen die in het kader van mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering moeten worden aangepakt.

1. Een nieuwe impuls voor banen, groei en investeringen

Als voorzitter van de Commissie zal ik de hoogste prioriteit geven aan het versterken van het concurrentievermogen van Europa en het stimuleren van de investeringen die voor banen moeten zorgen. Ik ben voornemens om in de eerste drie maanden van mijn ambtstermijn in het kader van de evaluatie van Europa 2020 **een ambitieus banen-, groei- en investeringspakket** te presenteren.

Duurzame groei kan volgens mij niet worden gerealiseerd door steeds hogere schulden aan te gaan: dat is de les die de crisis ons heeft geleerd en die we ter harte moeten nemen. Ik ben mij er eveneens zeer van bewust dat banen in de eerste plaats door ondernemingen worden geschapen, niet door regeringen of EU-instellingen. Ik geloof echter dat wij veel beter dan nu gebruik kunnen maken van de gewone EU-begroting en van de Europese Investeringsbank (EIB). Wij moeten die op het niveau van de Unie beschikbare overheidsmiddelen inzetten om particuliere investeringen in de reële economie aan te moedigen. En die inzet moet gepaard gaan met slimmere investeringen, meer focus, minder regels en meer flexibiliteit wanneer het gaat over publieke fondsen. Zo moeten wij naar mijn mening **de komende drie jaar tot 300 miljard EUR extra aan publieke en private investeringen voor de reële economie kunnen mobiliseren.**

Daartoe moeten het investeringsklimaat en de middelenopnamecapaciteit worden verbeterd. De projectvoorbereiding door de EIB en de Commissie moet worden opgevoerd en uitgebreid. Er moeten nieuwe, duurzame projecten die voor banen zorgen en bijdragen tot het herstel van het concurrentievermogen van Europa worden geïdentificeerd en gestimuleerd. Om die projecten vaste vorm te geven, moeten tevens effectievere financieringsinstrumenten worden ontwikkeld, onder andere meer risicodragende leningen of garanties. Er moet worden gedacht aan een nieuwe kapitaalverhoging van de EIB.

Het zwaartepunt van de nieuwe investeringen moet worden gelegd op **infrastructuur, met name breedband- en energienetwerken, en vervoersinfrastructuur in de industriële centra, onderzoek en innovatie, en hernieuwbare energie en energie-efficiëntie.** Een dient een aanzienlijk bedrag ten goede te komen aan projecten waarmee jongeren weer aan degelijke banen kunnen worden geholpen, ter aanvulling van de inspanningen waarmee is begonnen via de **Jongerengarantierегeling** en die moeten worden versneld en geleidelijk uitgebreid.

De voor eind 2016 geplande **tussentijdse evaluatie van het meerjarig financieel kader** moet worden aangegrepen om de begrotingsmiddelen van de EU nog meer voor banenschepping, groei en concurrentievermogen aan te wenden.

Wat het inzetten van de nationale begrotingen voor groei en investeringen betreft, moeten wij - zoals door de Europese Raad van 27 juni 2014 andermaal is bevestigd - **het stabiliteits- en groeipact** respecteren, daarbij maximaal gebruikmakend van de flexibiliteit die de regels van het pact sinds de hervormingen van 2005 en 2011 bieden. Ik neem mij voor op dit punt concrete aanbevelingen te doen in het kader van mijn ambitieuze banen-, groei- en investeringspakket.

Europa zal alleen dan opnieuw banen, groei en investeringen zien als wij **het juiste regelgevingsklimaat creëren en een klimaat dat bevorderlijk is voor ondernemerschap en het scheppen van banen**. Innovatie en competitiviteit mogen niet worden verstikt met te veel en te gedetailleerde regeltjes, met name waar het gaat om het midden- en kleinbedrijf (MKB). Die ondernemingen vormen de ruggengraat van onze economie en zorgen voor ruim 85% van de nieuwe banen in Europa; wij moeten hen bevrijden van overmatige regelgeving. Daarom ben ik van plan om de bevoegdheid voor betere wet- en regelgeving aan een van de vicevoorzitters van de Commissie toe te vertrouwen, en deze vicevoorzitter de opdracht te geven om samen met het Parlement en de Raad op zoek te gaan naar overdreven regeltjes, zowel op Europees als op nationaal niveau, die in het kader van mijn banen-, groei- en investeringspakket snel zouden kunnen worden geëlimineerd.

2. Een connectieve digitale interne markt

We moeten volgens mij de enorme mogelijkheden van de digitale technologie, die geen grenzen kent, nog veel beter gebruiken. Daartoe zullen we de moed aan de dag moeten leggen om af te stappen van de nationale compartimentering van de telecomregelgeving, van de auteurs- en gegevensbeschermingswetgeving, van de radiofrequenties en van de toepassing van de mededingingswetgeving.

Mits dat gebeurt, kunnen wij verzekeren dat de Europese burgers binnenkort overal in Europa hun mobiele telefoon zonder roamingkosten zullen kunnen gebruiken. Wij kunnen ervoor zorgen dat consumenten overal in Europa, ongeacht de grenzen, op hun elektronische toestellen toegang hebben tot diensten, muziek, films en sportevenementen. Wij kunnen een eerlijk, gelijk speelveld creëren waarop alle bedrijven die hun goederen of diensten in de Europese Unie aanbieden, onderworpen zijn aan dezelfde regels op het gebied van gegevens- en consumentenbescherming, ongeacht de plaats waar hun servers gelokaliseerd zijn. **De totstandbrenging van een connectieve digitale interne markt kan tot 250 miljard EUR extra groei in Europa opleveren tijdens de ambtstermijn van de volgende Commissie**, alsook honderdduizenden nieuwe banen, met name voor jonge werkzoekenden, en een levendige kenniseconomie.

Ik ben van plan om in de eerste zes maanden van mijn mandaat **ambitieuze stappen op wetgevend gebied te zetten ten behoeve van die connectieve digitale interne markt**, met name door snel onderhandelingen af te ronden over gemeenschappelijke Europese regels op het gebied van gegevensbescherming, door de aan de gang zijnde hervorming van onze telecomregelgeving ambitieuzer aan te pakken, door het auteursrecht te moderniseren in het licht van de digitale revolutie en het gewijzigde consumentengedrag, en door de consumentenwetgeving voor online, elektronische aankopen te moderniseren en te vereenvoudigen. Dit zou gepaard moeten gaan met inspanningen om in de hele samenleving het aanleren van digitale vaardigheden en de oprichting van innovatieve start-ups te bevorderen. Het gebruik van digitale technologie en onlinediensten stimuleren, zou horizontaal beleid moeten worden, dat alle economische sectoren en de overheid bestrijkt.

3. Een veerkrachtige energie-unie en een toekomstgericht klimaatveranderingsbeleid

Door de recente geopolitieke ontwikkelingen worden wij met de neus op het feit gedrukt dat Europa te sterk afhankelijk is van olie- en gasinvoer. Daarom wil ik het Europese energiebeleid reorganiseren en omvormen tot **een nieuwe Europese energie-unie**. Het is nodig dat wij onze middelen bundelen, onze infrastructuur koppelen en als één blok onderhandelen met derde landen. Wij moeten onze energiebronnen diversifiëren en de sterke energieafhankelijkheid van diverse van onze lidstaten verminderen.

Ik wil onze energiemarkt open houden voor onze buurlanden. **Als de prijs die we moeten betalen voor energie uit het oosten evenwel te hoog wordt, hetzij in economische, hetzij in politieke termen, dan moet Europa snel op andere toeleveringskanalen kunnen overschakelen.** Indien nodig, moeten de energiestromen kunnen worden omgekeerd.

Daarenboven moet het aandeel van hernieuwbare energie op ons continent worden uitgebreid. Dat is niet alleen een kwestie van verantwoordelijk klimaatveranderingsbeleid, maar ook een vereiste voor ons industrieel beleid als we op middellange termijn willen kunnen blijven beschikken over betaalbare energie. Ik geloof sterk in het potentieel van groene groei. **Daarom wil ik dat de Europese energie-unie wereldleider wordt op het vlak van hernieuwbare energie.**

Ik pleit er eveneens voor om aanzienlijk in te zetten op energie-efficiëntie ter versterking van de doelstelling voor 2020, met name waar het gaat om gebouwen, en ben voorstander van een ambitieuze, bindende doelstelling om een verlengstuk te geven aan het huidige traject richting energie-efficiëntie. Ik wil dat de Europese Unie het voortouw neemt in de strijd tegen de opwarming van de aarde, in de aanloop naar de VN-vergadering in Parijs in 2015 en daarna, in lijn met de doelstelling van beperking van de temperatuursstijging tot niet meer dan twee graden celsius boven het peil van vóór de industrialisering. Dat zijn wij de toekomstige generaties verschuldigd.

4. Een diepere, billijkere interne markt met een versterkte industriële basis

Onze interne markt is Europa's sterkste troef in tijden van toenemende globalisering. Ik wil dan ook dat de volgende Commissie hierop voortbouwt en het potentieel ervan op alle vlakken ten volle benut. We moeten de interne markt voor goederen en diensten compleet maken en daarmee de basis leggen voor het succes van ons bedrijfsleven en onze industrie in de globale economie, ook wat de landbouwproductie betreft.

Ik ben er rotsvast van overtuigd dat onze interne markt moet steunen op een sterke, goed presterende industriële basis, die we dan ook in stand moeten houden en versterken, want het zou naïef zijn te denken dat groei in Europa van de diensten alleen kan komen. **Het gewicht van de industrie in het bbp van de EU moet tegen 2020 weer op 20% worden gebracht, van minder dan 16% nu.** Dat moet waarborgen dat Europa zijn wereldwijde koppositie behoudt in strategische sectoren met hoogwaardige werkgelegenheid zoals de automobielsector, de luchtvaart, de machinebouw, de ruimtevaart en de chemische en farmaceutische industrie. Om dat

te bewerkstelligen, moeten wij investeringen in nieuwe technologie stimuleren, het ondernemingsklimaat verbeteren, de toegang tot markten en financiering vergemakkelijken, met name voor het MKB, en ervoor zorgen dat werknemers over de kwalificaties beschikken die de ondernemingen nodig hebben.

Het duurzaam oplossen van de problemen van onze banksector en de particuliere investeringen aanmoedigen, blijven prioriteiten. Ik ben een krachtig pleitbezorger voor **strikttere controles op de banken** via een gemeenschappelijk toezichtmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme met een gemeenschappelijk, progressief op te bouwen afwikkelingsfonds. Mijn Commissie zal er actief over waken dat de nieuwe toezicht- en afwikkelingsregels onverkort worden toegepast, zodat de Europese banken schokbestendiger worden en opnieuw krediet kunnen verschaffen aan de reële economie.

Ik ben van oordeel dat de nieuwe Europese bankenregelgeving metertijd zou moeten worden aangevuld met een **kapitaalmarktenunie**. Om de financiering van onze economie te verbeteren, moeten de kapitaalmarkten verder worden ontwikkeld en geïntegreerd. Dit zou de kostprijs van het aantrekken van kapitaal, met name voor het MKB, moeten verminderen, evenals onze zeer sterke afhankelijkheid van bankkrediet. Tevens zou dit Europa aantrekkelijker maken als plaats om te investeren.

Het vrij verkeer van werknemers is altijd één van de grote pijlers van de interne markt geweest, en ik zal dat verdedigen, zonder afbreuk te doen aan het recht van de nationale autoriteiten om de strijd aan te binden met misbruik en fraude. Het is mijn overtuiging dat het vrij verkeer een kans vormt voor de economie en geen bedreiging. Daarom moet **arbeidsmobiliteit** worden aangemoedigd, met name waar er aanhoudend niet-ingevulde vacatures en vaardighedenmismatches zijn. Tegelijkertijd zal ik erop toezien dat de **Richtlijn detachering van werknemers** strikt wordt toegepast en zal ik opdracht geven voor een gerichte evaluatie van die richtlijn, want er is geen plaats voor sociale dumping in de Europese Unie. **In de Unie die wij voorstaan, moet hetzelfde werk op eenzelfde plaats op dezelfde manier worden bezoldigd.**

Er is behoefte aan meer billijkheid op onze interne markt. Erkennende dat de lidstaten bevoegd zijn voor het belastingstelsel, zouden wij meer inspanningen moeten doen om **belastingontduiking en belastingfraude** te bestrijden, zodat iedereen een faire bijdrage levert. Ik zal met name werk maken van intensievere administratieve samenwerking van de belastingautoriteiten en van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en een taks op financiële transacties. De voorgestelde krachtigere regels tegen **het witwassen van geld** zouden snel en met een ambitieuze inhoud moeten worden goedgekeurd, met name waar het gaat om de identificatie van de uiteindelijke begunstigen en het klantenonderzoek ("customer due diligence").

5. Een diepere en billijkere economische en monetaire unie

De komende vijf jaar wil ik de hervorming van onze economische en monetaire unie voortzetten om de stabiliteit van onze eenheidsmunt te vrijwaren en de convergentie te versterken van het economisch, budgettair en arbeidsmarktbeleid van de lidstaten

die aan de eenheidsmunt deelnemen. Ik zal mij daarbij baseren op de "verslagen van de vier voorzitters" en de blauwdruk van de Commissie voor een diepe en hechte economische en monetaire unie, en altijd met de sociale dimensie van Europa in gedachten.

De crisis ligt niet definitief achter ons. We moeten van deze pauze gebruikmaken om de unieke maatregelen die wij tijdens de crisis hebben genomen, te consolideren en aan te vullen, en ze eenvoudiger en maatschappelijk meer gelegitimeerd te maken. De stabiliteit van onze eenheidsmunt en de soliditeit van de overheidsfinanciën zijn voor mij net zo belangrijk als sociale billijkheid bij de uitvoering van de noodzakelijke structurele hervormingen.

Ik wil tijdens het eerste jaar van mijn ambtstermijn **initiatieven van wetgevende en niet-wetgevende aard nemen om onze economisch en monetaire unie te verdiepen**. Deze omvatten een op stabiliteit gerichte herziening van het "sixpack" en het "twopack" (waarin deze wetgeving voorziet), voorstellen om aanvullende structurele hervormingen te stimuleren, zo nodig via extra financiële prikkels en een doelgerichte budgettaire capaciteit op het niveau van de eurozone, en een voorstel voor een efficiëntere externe vertegenwoordiging van onze economische en monetaire unie.

Op middellange termijn is er mijns inziens behoefte aan een herbalancering van de wijze waarop voorwaardelijke stabiliteitssteun wordt verleend aan eurozonelanden in moeilijkheden. In de toekomst zouden wij de **troika** moeten kunnen vervangen door een democratisch beter gelegitimeerde en meer rekenschap verschuldigde structuur, die steunt op Europese instellingen die zowel op Europees als op nationaal niveau onderworpen zijn aan een scherpere parlementaire controle. Ik stel eveneens voor dat alle bijstands- en hervormingsprogramma's in de toekomst niet alleen aan een beoordeling vanuit het oogpunt van budgettaire houdbaarheid zouden worden onderworpen, maar ook aan een **beoordeling van de sociale gevolgen**. De sociale gevolgen van structurele hervormingen moeten in het openbaar worden besproken en armoedebestrijding moet een prioriteit zijn. Ik ben een uitgesproken voorstander van de *sociale* markteconomie. Het staat haaks op de sociale markteconomie dat reders en speculanten in tijden van crisis rijker worden, terwijl pensioentrekkers nauwelijks het hoofd boven water houden.

6. Een redelijke en evenwichtige vrijhandelsovereenkomst met de VS

Onder mijn voorzitterschap zal de Commissie met de Verenigde Staten onderhandelen over een redelijk en evenwichtig handelsakkoord, in een geest van wederzijdse en wederkerige voordelen en transparantie. Het is een anachronisme dat Europeanen en Amerikanen in de 21e eeuw nog **douanerechten** heffen op elkaars producten. Die moeten dan ook zo snel mogelijk volledig worden afgeschaft. Ik ben er eveneens van overtuigd dat wij aanzienlijk verder kunnen gaan met het erkennen van elkaars **productnormen** of kunnen werken aan trans-Atlantische normen.

Ik wil echter in alle duidelijkheid stellen dat ik als voorzitter van de Commissie **de Europese standaarden op het gebied van veiligheid en gezondheid, gegevensbescherming en onze culturele diversiteit niet zal offeren op het**

altaar van de vrije handel. Met name kan voor mij als voorzitter van de Commissie niet worden onderhandeld over de veiligheid van het voedsel dat op ons bord komt, noch over het beschermingsniveau voor persoonsgegevens. Evenmin zal ik accepteren dat de rechtsmacht van rechtscolleges in de lidstaten van de EU wordt ingeperkt door bijzondere regelingen voor investeringsgeschillen. Ook in deze context moeten de rechtsstaat en het beginsel van gelijkheid voor de wet worden gerespecteerd.

Ik zal uitdrukkelijk toezien op **grotere transparantie tegenover de burgers en het Europees Parlement** - dat overeenkomstig de EU-Verdragen het laatste woord zal hebben over de overeenkomst - in alle fasen van de onderhandelingen.

7. Een op wederzijds vertrouwen gebaseerde ruimte van recht en grondrechten

De Europese Unie is méér dan een grote gemeenschappelijke markt. Het is ook een **Unie van gedeelde waarden**, die zijn vastgelegd in de Verdragen en in het Handvest van de grondrechten. De burgers verwachten van hun overheid dat zij voor recht, bescherming en billijkheid zorgt en daarbij de grondrechten en de rechtsstaat ten volle in acht neemt. Ook dat vergt een gemeenschappelijk Europees optreden, op basis van onze gedeelde waarden.

Ik ben van plan gebruik te maken van de prerogatieven van de Commissie om - binnen ons bevoegdheidsgebied - onze gedeelde waarden, de rechtsstaat en de grondrechten te vrijwaren. Uiteraard zal ik daarbij terdege rekening houden met de diversiteit van de constitutionele en culturele tradities van de 28 lidstaten. Ik wil een **commissaris specifiek belasten met de verantwoordelijkheid voor het Handvest van de grondrechten en de rechtsstaat**. Deze commissaris wordt ook verantwoordelijk voor de **toetreding van de Europese Unie tot het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens**, een stap waartoe de Unie krachtens het EU-Verdrag verplicht is.

Voor **discriminatie**, of deze nu gebaseerd is op nationaliteit, geslacht, ras of etnische afstamming, godsdienst of overtuiging, een handicap, leeftijd, seksuele gerichtheid of het behoren tot een minderheid, is in de Unie geen plaats. Ik sta dan ook volledig achter het voorstel voor een richtlijn op dit gebied en ik zal proberen de nationale regeringen ertoe te bewegen hun verzet in de Raad te staken.

Gegevensbescherming is een grondrecht dat in het digitale tijdperk van groot belang is. We moeten niet alleen de wetgevingswerkzaamheden inzake gegevensbeschermingsregels binnen de Europese Unie snel afronden, maar dit recht ook in onze externe betrekkingen hooghouden. Gelet op de recente onthullingen over massale bewaking zullen naaste partners als de Verenigde Staten ons ervan moeten overtuigen dat de huidige veilige-havenregelingen echt betrouwbaar zijn, omdat er anders een einde aan komt. Ook moet door de VS worden gewaarborgd dat alle EU-burgers het recht hebben de naleving van de gegevensbeschermingsrechten in de VS af te dwingen voor de rechter, ongeacht of zij op het grondgebied van de VS wonen. Voor het herstel van het vertrouwen in de trans-Atlantische betrekkingen is dit van essentieel belang.

De **bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit en terrorisme** is een gemeenschappelijke Europese verantwoordelijkheid. We moeten hard optreden

tegen georganiseerde criminaliteit, of het nu gaat om mensenhandel, smokkel of cybercriminaliteit. We moeten corruptie aanpakken, terrorisme bestrijden en radicalisering tegengaan, telkens met inachtneming van de grondrechten - zoals procedurele rechten en de bescherming van persoonsgegevens - en onze fundamentele waarden.

Aangezien EU-burgers steeds vaker in een andere lidstaat studeren, werken, zakendoen, trouwen en kinderen krijgen, moet de **justitiële samenwerking tussen de EU-lidstaten** geleidelijk worden verbeterd. Het is dan ook zaak bruggen te slaan tussen de verschillende rechtsstelsels, gemeenschappelijke instrumenten als Eurojust te versterken, vaart te zetten achter nieuwe instrumenten als het Europees openbaar ministerie (dat fraude ten nadele van de EU-begroting moet aanpakken), en te zorgen voor wederzijdse erkenning van rechterlijke uitspraken, zodat burgers en bedrijven hun rechten gemakkelijker elders in de EU kunnen uitoefenen.

8. Naar een nieuw migratiebeleid

De verschrikkelijke recente gebeurtenissen in de Middellandse Zee maken duidelijk dat Europa migratie in alle opzichten beter moet beheren. Dit is in de eerste plaats een humanitaire noodzaak. We moeten beslist nauw samenwerken - **in een geest van solidariteit** - om ervoor te zorgen dat het nooit meer komt tot situaties als die op Lampedusa.

Op basis van onze gedeelde waarden moeten we diegenen beschermen die daaraan behoefte hebben, door middel van een krachtig **gemeenschappelijk asielbeleid**. Het onlangs overeengekomen gemeenschappelijk asielstelsel moet volledig worden uitgevoerd en er moet een einde komen aan de verschillen in de manier waarop de lidstaten daarbij te werk gaan. Verder wil ik nagaan of het Europees Ondersteuningsbureau voor asielzaken kan worden ingeschakeld om derde landen en lidstaten in noodsituaties te ondersteunen bij de verwerking van vluchtelingenstromen en asielaanvragen, eventueel ook op het grondgebied van derde landen die hiermee in het bijzonder te maken krijgen.

Ik wil mij inzetten voor **een nieuw Europees beleid voor legale migratie**. Een dergelijk beleid zou ons kunnen helpen om de tekorten aan specifieke vaardigheden aan te vullen en talent aan te trekken, zodat we beter opgewassen zijn tegen de demografische uitdagingen van de Europese Unie. Ik wil dat Europa op zijn minst net zo'n aantrekkelijke bestemming wordt voor migranten als Australië, Canada en de VS. Om te beginnen ben ik van plan om de wetgeving inzake de "blauwe kaart" te herzien en de ontoereikende uitvoering daarvan te onderzoeken.

Voorts denk ik dat we **onregelmatige migratie** krachtiger moeten aanpakken, met name door nauwer samen te werken met derde landen, ook wat overname betreft.

Ik zal een **commissaris met specifieke verantwoordelijkheid voor migratie** opdragen om hiertoe samen te werken met alle lidstaten en de meest relevante derde landen.

Ten slotte is ook **de beveiliging van Europa's grenzen** van groot belang. Ons gemeenschappelijk asiel- en migratiebeleid kan alleen werken als we erin slagen een ongecontroleerde instroom van illegale migranten te voorkomen. We moeten de operationele capaciteiten van het Europese grensagentschap Frontex dan ook uitbreiden. Een budget van slechts 90 miljoen EUR staat in geen verhouding tot de taak de gemeenschappelijke Europese grenzen te beschermen. We moeten meer nationale middelen poolen om Frontex de nodige armslag te geven en ervoor zorgen dat Europese grenswachtteams vlug inzetbaar zijn voor gezamenlijke Frontex-operaties en snelle grensinterventies. Dit is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle EU-lidstaten, in Zuid- én Noord-Europa, die om een geest van solidariteit vraagt.

Ook moeten we onze nieuwe gemeenschappelijke Europese regels voor de bestraffing van **mensenhandelaars** toepassen en krachtig handhaven. Criminelen die misbruik maken van het lijden en de nood van mensen die in gevaar zijn of worden vervolgd, moeten weten dat Europa op zijn hoede is en hen altijd hun gerechte straf zal doen ondergaan.

9. Een krachtiger optreden op het wereldtoneel

Europa moet een krachtiger buitenlandbeleid voeren. De crisis in Oekraïne en de zorgwekkende situatie in het Midden-Oosten maken duidelijk hoe belangrijk het is dat Europa in het buitenland één lijn trekt. Er is nog een lange weg te gaan.

Ik vind dat we geen genoeg kunnen nemen met de manier waarop ons gemeenschappelijk buitenlands beleid momenteel werkt. We moeten zorgen voor betere mechanismen, waarmee we tijdig op ontwikkelingen kunnen inspelen en snel tot gemeenschappelijke antwoorden kunnen komen. We moeten de instrumenten voor het externe optreden van de Unie doeltreffender combineren. Ons handelsbeleid, onze ontwikkelingshulp, ons optreden binnen internationale financiële instellingen en ons nabuurschapsbeleid moeten op elkaar worden afgestemd en één en dezelfde logica volgen.

De **volgende hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid** moet er als sterke en ervaren speler voor zorgen dat de nationale en Europese instrumenten (waaronder die van de Commissie) doeltreffender worden gecombineerd dan voorheen. Hij of zij moet optreden in gemeen overleg met de Europese commissarissen voor handel, ontwikkeling, humanitaire hulp en nabuurschapsbeleid. Daartoe zal de hoge vertegenwoordiger zich binnen het college van commissarissen actiever moeten opstellen. Om dit mogelijk te maken, wil ik andere commissarissen met verantwoordelijkheden op het gebied van externe betrekkingen aanwijzen als **plaatsvervanger van de hoge vertegenwoordiger**, zowel binnen het college als op het internationale toneel.

Verder ben ik van mening dat we ervoor moeten zorgen dat Europa ook op het gebied van **veiligheid en defensie** sterker komt te staan. Natuurlijk is Europa in de

eerste plaats een "soft power". Maar zelfs de sterkste "soft powers" kunnen zich op den duur niet staande houden zonder in elk geval een deel van hun defensiecapaciteit te integreren. Op grond van het Verdrag van Lissabon kunnen lidstaten die hun defensievermogens wensen te poolen, kiezen voor een vorm van permanente gestructureerde samenwerking. Dit houdt in dat lidstaten die dat willen, zo nodig aan gezamenlijke EU-missies in crisisgebieden kunnen deelnemen, zoals bijvoorbeeld in Mali of Zuid-Soedan onmiddellijk had moeten gebeuren. De lidstaten moeten ook bij overheidsopdrachten op defensiegebied meer synergieën creëren. Nu de middelen beperkt zijn, moeten we onze ambities bijstellen en overlapping tussen programma's des te meer vermijden. In de EU vindt nog altijd meer dan 80 % van de investeringen in defensiematerieel op nationaal niveau plaats. Het is dan ook zaak om bij overheidsopdrachten op defensiegebied nauwer samen te werken, al was het maar om begrotingsredenen.

Ik onderschrijf ten volle dat de **uitbreiding** een historisch succes is, dat ons continent vrede en stabiliteit heeft gebracht. De laatste tien jaar zijn er 13 lidstaten bijgekomen. Zowel de Unie als onze burgers moeten die uitbreiding nu eerst verwerken. De EU moet een uitbreidingspauze inlassen om de resultaten die we als Unie met 28 lidstaten hebben geboekt, te consolideren. Derhalve zullen de onderhandelingen onder mijn voorzitterschap van de Commissie weliswaar worden voortgezet (met name de Westelijke Balkan moet een Europees perspectief worden voorgehouden), maar zal **de Unie in de komende vijf jaar niet verder worden uitgebreid**. Met oostelijke buurlanden als Moldavië en Oekraïne moeten we nauwere samenwerkings-, associatie- en partnerschapsverbanden aangaan om onze economische en politieke betrekkingen te verstevigen.

10. Een Unie van democratische verandering

Dat de voorzitter van de Europese Commissie wordt voorgedragen en verkozen in het licht van de uitslag van de verkiezingen voor het Europees Parlement is zeker van belang, maar niet meer dan een eerste stap op weg naar verdere democratisering van de Europese Unie als geheel. Onder mijn leiding zal de Europese Commissie ernaar streven het speciale partnerschap met het Europees Parlement, zoals vastgelegd in de kaderovereenkomst van 2010, nieuw leven in te blazen. **Ik wil een politieke dialoog met u voeren, geen technocratische.** Ik ben van plan politieke vertegenwoordigers af te vaardigen naar alle belangrijke dialoogonderhandelingen en ik ga ervan uit dat de Raad hetzelfde zal doen.

Ook wil ik zorgen voor nog meer **transparantie inzake de contacten met belanghebbenden en lobbyisten**. Onze burgers hebben het recht te weten welke leden en functionarissen van de Commissie, leden van het Europees Parlement en vertegenwoordigers van de Raad in het kader van het wetgevingsproces bijeenkomen. Ik zal het Parlement en de Raad dan ook een voorstel voor een interinstitutionele overeenkomst voorleggen met het oog op het instellen van een verplicht lobbyregister voor de drie instellingen. De Commissie zal hierbij het goede voorbeeld geven.

Ook wil ik de **wetgeving inzake de verlening van vergunningen voor genetisch gemodificeerde organismen** herzien. Het deugt eenvoudig niet dat de Commissie op grond van de huidige regels wettelijk verplicht is om toestemming te geven voor

de invoer en verwerking van nieuwe organismen, terwijl een duidelijke meerderheid van de lidstaten hier tegen is. De Commissie moet aan het meerderheidsstandpunt van de democratisch verkozen regeringen ten minste evenveel gewicht kunnen toekennen als aan wetenschappelijke adviezen, zeker waar het gaat om de veiligheid van ons voedsel en onze leefomgeving.

Ik hecht groot belang aan de betrekkingen met de **nationale parlementen**, met name wat de handhaving van het subsidiariteitsbeginsel betreft. Ik zal onderzoeken hoe betere interactie met de nationale parlementen de Europese Unie dichter bij de burger kan brengen.

* * *

Als ik tot voorzitter van de Commissie word verkozen, zal mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering als uitgangspunt dienen voor de jaarlijkse en de meerjarige programmering van de Unie. Daarbij kunnen we ook gebruikmaken van de "Strategische agenda voor de Unie in tijden van verandering" die op 27 juni 2014 door de Europese Raad is vastgesteld, en van de richtsnoeren die het Europees Parlement de komende maanden zal uitbrengen.

Ik ben van mening dat de beleidsagenda van Europa in nauwe samenwerking met de Europese Commissie en het Europees Parlement, en samen met de lidstaten, tot stand moet komen. **Politieke prioritering als basis voor een betere, meer doelgerichte Unie werkt alleen als de instellingen van de Unie en de lidstaten samenwerken volgens de communautaire methode.**

Het is de taak van de voorzitter van de Commissie het algemeen Europees belang te beschermen. Dit houdt in dat met iedereen moet worden samengewerkt - of de lidstaten zich in de eurozone bevinden of niet, of ze het Schengenakkoord ondertekend hebben of niet, en of zij verdere integratie nu steunen of niet. Ik ben er stellig van overtuigd dat we als Unie vooruit moeten. **We hoeven niet noodzakelijkerwijs allemaal met dezelfde snelheid vooruit te gaan:** daarin is voorzien in de Verdragen, en we hebben gezien dat er met verschillende regelingen kan worden gewerkt. De lidstaten die verder en sneller willen gaan, moeten die mogelijkheid krijgen. Dit is met name van belang in de eurozone, waar we via verdere integratie de basis van de euro moeten blijven versterken. En dit moet zodanig worden gedaan, dat de integriteit van de eengemaakte markt behouden blijft en de rechten van de lidstaten buiten de eurozone beschermd blijven. Zoals in elke familie zal er van tijd tot tijd sprake zijn van spanning en onenigheid. Ik heb gedurende mijn hele campagne duidelijk gemaakt dat ik bereid ben naar de zorgen van elke lidstaat te luisteren en mee te helpen oplossingen te vinden.

Ik ben van plan het werk van de nieuwe Commissie een nieuwe richting te geven op basis van mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering en de tien prioriteiten in deze agenda. Ik ben van plan de organisatie van de nieuwe

Commissie aan deze tien prioritaire gebieden aan te passen en gegarandeerd voor een snelle en doeltreffende uitvoering te zorgen.

Ik zal mijn uiterste best doen **een evenwicht tussen mannen en vrouwen te realiseren voor leidinggevende functies in de Commissie, zowel op politiek als bestuurlijk niveau**. Een evenwichtige man-vrouwverhouding is geen luxe: het is een politieke must die vanzelfsprekend zou moeten zijn voor iedereen, ook voor de leiders in de hoofdsteden van al onze lidstaten bij hun voorstel voor de keuze van de leden van de volgende Commissie. Dit op zich is een toetssteen voor de belofte van de regeringen van de lidstaten om voor een nieuwe, democratischere aanpak in tijden van verandering te kiezen.

Op basis van mijn agenda voor banen, groei, billijkheid en democratische verandering en de tien prioriteiten in deze agenda, vraag ik het Europees Parlement mij te kiezen. Hoe groter de meerderheid is die mij en mijn agenda vandaag steunt, des te slagvaardiger kan ik handelen bij het formeren van de volgende Commissie, en des te doeltreffender en sneller zal ik deze agenda kunnen uitvoeren.

"Deze keer is het anders", luidde het motto van de verkiezingscampagne van het Europees Parlement. Laten we samen aantonen dat we deze belofte waar kunnen maken. Dat we samen in staat zijn om Europa echt te veranderen en te vernieuwen. En dat we samen aan de slag gaan om het vertrouwen van de burgers in het Europese project terug te winnen. Ik zal mijn uiterste best doen om het verschil te maken.

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'J' followed by a long horizontal line that curves slightly upwards at the end.

Jean-Claude Juncker

Een nieuwe start voor Europa

Openingstoespraak in de plenaire zitting van het Europees Parlement

Straatsburg, 15 juli 2014

Op 25 mei hebben de Europese burgers gesproken. Hun boodschap aan ons was krachtig, zij het niet altijd gelijklopend. Nu en de komende jaren is het aan ons om deze te beantwoorden. Om hun verwachtingen, hun zorgen en vrees, hun hoop, hun droom te beantwoorden. Want dromen mag in Europa. Hier in het Europees Parlement, in het centrum van de Europese democratie, zal ik de algemene beleidslijnen voorstellen waarop de werkzaamheden en het optreden van de volgende Commissie zullen steunen. Het betreft hier algemene – kernachtig geformuleerde – beleidslijnen die ik u op schrift heb bezorgd in alle officiële talen, omdat alle talen gelijkwaardig zijn. Ik wens hierbij mijn dank te betuigen aan de vertalers die deze nacht hebben doorgewerkt aan een tekst waaraan ik gisteravond laat de laatste hand heb gelegd. Het gedetailleerde programma van de Commissie zal worden uitgewerkt door het college van commissarissen en ter legitimering aan u worden voorgelegd voor een stemming in het najaar.

Het zopas geïnstalleerde Parlement verschilt van zijn voorgangers doordat het voor het eerst echt de voorzitter van de Commissie kiest, in alle betekenissen van het woord. De geest waarin die verkiezing plaatsvindt is nieuw. Na de verkiezingen hebt u erop aangedrongen dat rekening zou worden gehouden met de stembusuitslag. Daarmee hebt u aan artikel 17, lid 7, van het Verdrag van Lissabon zijn ware, democratische en politieke betekenis gegeven. Zonder uw krachtig pleidooi zou dit artikel voor altijd een dode letter zijn gebleven. U heeft dit democratische beginsel verdedigd, en met recht. Een parlement dat respect voor de democratische beginselen afdwingt, doet nobel werk en verdient geen scherpe en ongefundeerde kritiek, noch kwaadwillige aanvallen. Ik wens bij deze ook hulde te brengen aan de

andere kandidaten-lijsttrekkers, die het democratische debat een stuk levendiger hebben gemaakt. Mocht hun politieke familie als grootste uit de verkiezingen zijn gekomen, dan zou ik de eerste zijn geweest om u te vragen hem of haar de opdracht te geven de volgende Commissie samen te stellen.

Het Parlement en de Commissie zijn bij uitstek communautaire instellingen. Het is dus niet meer dan vanzelfsprekend dat de voorzitters van de Commissie en van het Parlement, enerzijds, en het Parlement en de Commissie, anderzijds, een geprivilegieerde werkrelatie met mekaar onderhouden en gezamenlijk initiatieven nemen. Wij zullen communautaire actoren zijn, niet tégen de Europese Raad of tégen de Raad van ministers. De opbouw van Europa is niet gericht tégen de natiestaten, die geen provisorische uitvinding van de geschiedenis zijn, maar duurzaam verankerd. Wij, Parlement en Commissie, zullen in het algemeen belang handelen en ik zou graag willen zien dat we dat samen doen.

Dat de voorzitter van de Commissie door de Europese Raad wordt voorgedragen, betekent niet dat hij zich als zijn secretaris moet gedragen. De Commissie is geen technisch comité samengesteld uit briljante topambtenaren die instructies krijgen van een andere instelling. De Commissie is een politiek orgaan en ik wil dat dat nog meer zo is dan in het verleden. De nieuwe Commissie zal een zeer politiek orgaan zijn. De samenstelling ervan moet de pluriformiteit weerspiegelen van de meerderheid van ideeën in wording. Ik zou het een goede zaak vinden mocht de Europese Raad zich bij het vormgeven van zijn interne architectuur door hetzelfde principe laat leiden.

Dat de voorzitter van de Commissie door uw assemblee wordt verkozen, betekent niet dat hij op instructie handelt. Ik zal niet aan het handje van het Europees Parlement lopen. Maar wees ervan overtuigd dat ik een lid van de Commissie in wie u het vertrouwen heeft opgezegd, niet zal handhaven, en dat ik principieel wetsvoorstellen zal indienen wanneer u daartoe het initiatief neemt of daarom vraagt.

Ook aan het recht om vragen te stellen, zal niet worden getornd. Dat blijft zoals het is.

Ik zal de leden van de Commissie vragen vaker aanwezig te zijn op beslissende momenten in de dialoog en ik zou willen dat de Raad hetzelfde deed. Ik zal het nodige doen om het lobbyregister openbaar en verplicht te maken. Ik wil dat de Europese burgers weten wie wie heeft ontmoet en wie met wie heeft gepraat, en ik hoop dat de andere instellingen ons daarin volgen.

Ik zal het nodige doen opdat de procedureregels voor de vergunningen inzake ggo's worden herzien. Ik wil niet dat de Commissie beslissingen neemt zonder dat zij daarvoor de steun heeft van een meerderheid van de lidstaten.

Laten wij in het algemeen afzien van ideologische debatten die niets anders doen dan de tegenstellingen voeden. Maar laten wij daarentegen goede debatten voeren die steunen op sterke overtuigingen en verreikende ambities. Laten wij kiezen voor pragmatisme. Laten wij ons concentreren op concrete verwezenlijkingen waar alle Europeanen beter van worden. Laten wij de buitenwereld niet vervelen met

institutionele debatten die ons afleiden van de essentie, zijnde het belang van de Europese burger. En aan de regeringen zou ik willen vragen: weersta wat vaker aan de verleiding om kritiek te geven op beslissingen die u in Brussel gemeenschappelijk hebt genomen.

Als u in Brussel "ja" hebt gezegd, zeg dan elders niet "nee". Hou ermee op om na bijeenkomsten van de Raad te verkondigen dat u een overwinning hebt behaald en dat de anderen hebben verloren. In Europa winnen we samen en verliezen we samen.

Het beeld van Europa is onduidelijk geworden, omdat wij er vaak een karikatuur van maken. Laten wij een einde maken aan de nationale navelstaarderij en ons in Europa als teamplayers opstellen en kiezen voor "de communautaire methode". Die methode is zeker veeleisend, maar wel efficiënt, zij heeft haar deugdelijkheid bewezen en geloofwaardiger resultaten opgeleverd dan de intergouvernementele uitstapjes. Het is tijd om de communautaire methode in ere te herstellen.

Europa heeft aan geloofwaardigheid ingeboet.

De kloof tussen de Europese Unie en de burgers wordt groter. Alleen degenen die echt blind of doof zijn, hebben dit niet door.

De Europese Unie moet zich vaak verantwoorden en staat vaak onder druk om het Europese project inzichtelijker te maken.

Europa heeft een brede hervormingsagenda nodig.

De status quo is niet toereikend. Er is meer nodig. Mensen zijn vaak bang voor hervormingen. Ze vinden ze bedreigend en riskant, maar het is nog veel riskanter om géén risico te nemen. We moeten risico's nemen om Europa concurrerder te maken.

We hebben als Europese Unie internationaal en mondiaal aan concurrentievermogen ingeboet.

We zijn achteropgeraakt omdat we stil zijn blijven staan. We moeten ervoor vechten weer voorop te komen liggen.

Het concurrentievermogen verbeteren wordt vaak geassocieerd met de eenzijdige afbraak van sociale zekerheden, maar daar wordt men niet concurrerder van. Men wordt concurrerder door een veelzijdige aanpak te hanteren. Het concurrentievermogen is essentieel om van de Europese Unie een aantrekkelijke locatie te maken. Een locatie voor mensen en voor investeerders.

Daar hoort het principe bij dat de wetenschap in dienst moet staan van de mens en niet andersom. De wetenschap moet de mens dienen.

Dit betekent dat de regels van de interne markt niet belangrijker zijn dan de sociale regels, die anders slechts minimumnormen zijn. De interne markt heeft niet altijd automatisch voorrang: er moet ook ruimte zijn voor het sociale in Europa.

Ik ben een groot fan van de sociale markteconomie. "Welvaart voor iedereen", aldus Ludwig Erhardt. Niet "welvaart voor slechts een klein aantal mensen", maar "welvaart voor iedereen" moet het richtsnoer zijn in de economie en het sociale beleid. Er gaan in verband met de crisis vaak stemmen op dat de sociale markteconomie heeft gefaald. Nee, dames en heren, niet de sociale markteconomie heeft gefaald, maar diegenen die, door winstbejag, geldzucht of door de politiek van het snelle geld, de deugden van de sociale markteconomie hebben opgeofferd.

De sociale markteconomie functioneert alleen als er sprake is van een sociale dialoog. De sociale dialoog heeft geleden onder de crisis. Deze dialoog moet nu op nationaal, maar vooral ook op Europees vlak weer worden gevoerd. Ik wil graag een voorzitter van de sociale dialoog zijn.

Om Europa als locatie zeker te stellen, is er groei nodig in plaats van conjunctuurprogramma's die gestoeld zijn op schulden, die kortstondige succesjes opleveren en die op de lange termijn geen effect hebben op de arbeidsmarkt. Wat wij nodig hebben, is een decennialange duurzame groei. We hebben een ambitieus pakket met maatregelen nodig voor banen, groei, investeringen en concurrentievermogen. En waarom hebben we dat nodig? Omdat we veel mensen in Europa weer terug naar "Europa" moeten halen, terug naar waar het om draait in het leven. De pakketten met maatregelen voor groei, concurrentievermogen en investeringen hebben maar één doel: mensen weer in het centrum van de samenleving te brengen.

Er is momenteel binnen de grenzen van de Europese Unie een 29e staat aan het ontstaan. Een staat waarin werklozen wonen. Een staat waarin jongeren werkloos worden: een staat waarin we zien dat mensen worden uitgesloten, op zichzelf worden teruggeworpen en aan de zijlijn blijven staan. Ik wil dat deze 29e lidstaat weer een normale lidstaat wordt. Daarom stel ik een ambitieus investeringsprogramma voor. Ik wil dit ambitieuze pakket voor groei, investeringen, concurrentievermogen en banen uiterlijk in februari 2015 presenteren.

Ik zou willen dat we de komende drie jaar 300 miljard euro beschikbaar stellen voor publieke en vooral ook private investeringen. Dit gaan we doen, en ik zou het Europees Parlement dankbaar zijn als het mij op de weg daarnaartoe zou willen steunen. We kunnen dit doen door doelgericht gebruik te maken van de bestaande structuurfondsen en van de instrumenten van de Europese Investeringsbank: instrumenten die wij al tot onze beschikking hebben of die wij kunnen doorontwikkelen. We hebben investerings- en infrastructuurprojecten nodig die op elkaar zijn afgestemd: investeringen op het gebied van breedband en energienetwerken, en investeringen in de vervoersinfrastructuur van industriecentra. We hebben een herindustrialisering van Europa nodig. We hebben ook behoefte aan investeringen op industrieel vlak, op het gebied van onderzoek, ontwikkeling en hernieuwbare energie. Hernieuwbare energie niet alleen een speeltje voor ecologische wereldverbeteraars. Hernieuwbare energie, en de ontwikkeling ervan, is een voorwaarde voor een Europa van morgen met een locatie die daadwerkelijk duurzame en bestendige voordelen biedt in vergelijking met andere wereldspelers.

Een Europa waarin meer wordt geïnvesteerd, is een Europa met meer welvaart en meer werkgelegenheid. Investerings zijn de beste bondgenoten van werklozen. Tegelijkertijd moeten we de jeugdgarantieregeling verder ontwikkelen. Ik wil dat we de leeftijdsgrens stap voor stap van 25 naar 30 jaar verhogen. Investerings kunnen alleen doelgericht zijn als we er vaart achter zetten de administratieve lasten te verlichten, vooral voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Middenstanders zijn geen kapitalisten. Middenstanders zijn harde werkers, middenstanders scheppen banen. We moeten meer voor de middenstand doen, en we moeten bovenal de bureaucratische overregulering vastberaden aanpakken. We moeten de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel serieus ter harte nemen. Sinds het Verdrag van Maastricht praten we over de juiste toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, maar we passen het gebrekkig toe. Het praten erover neemt meer tijd in beslag dan ons streven om echt vaart te maken met de vermindering van de administratieve lasten en ervoor te zorgen dat de Europese Commissie - en de Europese Unie - zich bezighoudt met Europese problemen die er echt toe doen, in plaats van met de ditjes en datjes van het dagelijks leven van mensen. Niet elk probleem in Europa hoeft een probleem voor de Europese Unie te worden. We moeten ons bezighouden met dat wat echt belangrijk is.

Dit alles, mijnheer de voorzitter, moet natuurlijk in lijn zijn met het stabiliteitspact. We zullen de grondbeginselen van het groei- en stabiliteitspact ongemoeid laten. Deze zijn door de Europese Raad vastgesteld en ik zal mij er de komende jaren aan houden.

Bij de invoering van de gemeenschappelijke munt is stabiliteit beloofd. Stabiliteit is echter niet alleen een voorwaarde voor toetreding, maar een permanente voorwaarde. Er is stabiliteit beloofd. Europa mag zijn belofte niet breken. Ik zal haar niet breken.

Maar de Europese Raad heeft er terecht op gewezen dat we de flexibiliteitsmarges van het in 2005 en 2011 herziene stabiliteitspact ook moeten benutten om de groeifactor in het stabiliteits- en groeipact volledig tot zijn recht te laten komen. Dat hebben we in het verleden ook gedaan en dat zullen we in de toekomst nog meer gaan doen. Dat brengt mij bij de constatering dat we vooral niet moeten onderschatten wat we in de afgelopen jaren allemaal al hebben geïnitieerd en bereikt. Ik was voorzitter van de Eurogroep en ik ben blij dat ik dat niet meer ben. Dat was echt geen pretje. Of de opgave waarvoor ik me vandaag verkiesbaar stel veel prettiger wordt, waag ik overigens te betwijfelen. Tijdens de eurocrisis - die geen eurocrisis, maar een schulden crisis was - hebben we echter een brandend vliegtuig tijdens de vlucht moeten repareren. Dat was niet makkelijk en er werd niet aan alle eisen van groot staatsmanschap of de regels van de verfijnde politieke esthetiek voldaan, maar het is ons gelukt om de eurozone als een geheel te behouden.

Iets meer dan een jaar lang wedden speculanten van diverse pluimage erom dat de eurozone zou imploderen. Dat is niet gebeurd. In veel financiële centra werd erom gewed dat Griekenland de eurozone zou verlaten.

Ik heb alles gedaan wat ik kon, en ik ben er trots op dat Griekenland, deze grote natie met zijn begaafde volk, nog altijd lid is van de Europese economische en monetaire unie.

Maar we hebben ook fouten gemaakt. Het is niet makkelijk om een brandend vliegtuig tijdens de vlucht te repareren; dan gebeurt het soms dat je je vingers brandt.

Mocht het in de toekomst tot aanpassingsprogramma's komen (hoewel ik daartoe de komende jaren niet de noodzaak zie), dan wil ik dat er een zeer nauwgezet onderzoek naar de sociale gevolgen plaatsvindt voordat een aanpassingsprogramma wordt uitgevoerd. Ik zou graag willen weten wat voor gevolgen een aanpassingsprogramma op het leven van mensen heeft.

In de toekomst zullen geen aanpassingsprogramma's mogelijk zijn zonder voorafgaande analyse van de sociale gevolgen ervan.

Ik wil dat er altijd een plan B is als een aanpassingsprogramma ophanden is. Een plan B waarop we ons kunnen verlaten als de macro-economische voorspellingen niet blijken te kloppen. Indien de groei in een land lager uitvalt dan op basis van een aanpassingsprogramma is vereist, moet het aanpassingsprogramma kunnen worden aangepast. Daarom ben ik voor een parallel lopend plan B.

Ik wil ook dat we opnieuw nadenken over het instrument van de trojka.

Het Parlement heeft in de verslagen hierover vastgesteld dat de trojka, zoals zij op dit moment functioneert, onvoldoende democratisch is. Het ontbreekt aan democratisch gehalte en het ontbreekt aan een parlementaire dimensie. We moeten de trojka herzien en haar democratischer, meer parlementair en politieker maken. We zullen dit doen.

We kunnen geen geld uitgeven dat we niet hebben. We moeten tekorten en schulden door ideeën vervangen. De ideeën zijn er: we moeten beter gebruikmaken van de digitale technologie, die geen grenzen kent. We moeten af van de nationale compartimentering van de telecomregelgeving, de auteurs- en gegevensbeschermingswetgeving. We moeten af van de nationale compartimentering van de radiofrequenties. We moeten deze barrières slechten, deze obstakels voor groei. De roamingkosten in Europa moeten verdwijnen en dat zal ook gebeuren. Als het ons lukt een daadwerkelijke digitale interne markt tot stand te brengen, kunnen we 250 miljard euro extra groei in Europa genereren. Daar gaan we voor zorgen.

We hebben, zoals al zo vaak is gezegd tijdens de Oekraïense crisis, een schokbestendige energie-unie nodig en een toekomstgericht klimaatveranderingsbeleid. We moeten het Europese energiebeleid omvormen tot een nieuwe Europese energie-unie. We moeten onze middelen bundelen, onze infrastructuur koppelen en als één blok met derde landen onderhandelen. Wij moeten onze energiebronnen diversifiëren en de sterke energieafhankelijkheid van diverse van onze lidstaten verminderen.

Ik wil dat de Europese Unie wereldleider wordt op het gebied van hernieuwbare energie. We zullen een aanzienlijke bijdrage leveren aan energie-efficiëntie ter versterking van de doelstelling voor 2020, met name waar het gaat om gebouwen. Een bindende doelstelling van 30 % voor energie-efficiëntie in 2030 is voor mij het minimum, willen we geloofwaardig en toekomstgericht zijn. We kunnen niet doen alsof we een toonaangevend beleid tegen klimaatverandering voeren, als we op het gebied van energie-efficiëntie niet geloofwaardiger worden.

De interne markt moet worden voltooid. Als we hierin slagen, zal dit een toegevoegde waarde van 200 miljard euro opleveren voor de Europese economie. We moeten dit doen.

We moeten de nieuwe Europese bankenregelgeving aanvullen met een kapitaalmarktenunie. Om de financiering van onze economie te verbeteren, moeten de kapitaalmarkten verder worden ontwikkeld en geïntegreerd. Dit zou de kostprijs van het aantrekken van kapitaal moeten verminderen, met name voor kleine en middelgrote ondernemingen.

Het vrij verkeer van werknemers is altijd één van de grote pijlers onder de interne markt geweest. Ik zal dat beginsel verdedigen.

Vrij verkeer is een kans, geen bedreiging. De regels zullen niet worden veranderd. Het is aan de nationale autoriteiten om de strijd aan te binden met misbruik en fraude. Ik zal opdracht geven de Richtlijn detachering van werknemers en de werking ervan gericht te evalueren. We moeten sociale dumping bestrijden en we zullen dit ook doen.

Ik zal belastingontduiking en belastingfraude bestrijden. Ik ben voor de invoering van een gemeenschappelijke geconsolideerde heffingsgrondslag voor de vennootschapsbelasting en een belasting op financiële transacties. We moeten het witwassen van geld bestrijden en we zullen dit ook doen.

Wat de economische en monetaire unie betreft, wens ik te beklemtonen dat de crisis niet voorbij is.

The crisis is not over.

Niet zolang er 25 miljoen mannen en vrouwen werkloos zijn. De crisis zal pas voorbij zijn als er weer voor iedereen werk is. Om dat te bewerkstelligen, zijn een betere coördinatie van het economisch beleid en een systeem van economische governance noodzakelijk. En daar zullen wij werk van maken. Wij moeten veeleisend blijven wat betreft het doorvoeren van de nodige structurele hervormingen, die op middellange termijn ertoe moeten bijdragen dat de Europese economie groeit. Als de lidstaten van de economische en monetaire unie bijzondere inspanningen leveren, moeten wij nadenken over financiële stimulansen om dat proces te begeleiden. In dat verband moet worden nagedacht over de totstandbrenging van een eigen budgettaire capaciteit voor de eurozone.

Er moet een einde komen aan de ridicule situatie waarin wij, met toch één van de sterkste valuta wereldwijd, ons laten vertegenwoordigen door verschillende

afgevaardigden die mekaar zeer vaak nog tegenspreken ook. Ik zou willen dat de economische en monetaire unie, en de euro, door één afgevaardigde en met één stem worden vertegenwoordigd in de instellingen van Bretton Woods.

En die plaats brengt mij naar het hart van de Verenigde Staten en het vrijhandelsakkoord met dat land, waarover ik het volgende zou willen zeggen. Ik ben vóór de sluiting van dat akkoord. Ik ben ervan overtuigd dat als de twee grootste handelsblokken en democratieën van deze planeet de handen ineenslaan, dat in het wederzijds belang van Amerikanen en Europeanen is. Dat wil niet zeggen dat het akkoord er moet komen tot elke prijs. Wij moeten vasthouden aan onze standaarden op het gebied van volksgezondheid. Wij moeten vasthouden aan onze sociale standaarden. Wij moeten vasthouden aan onze eisen inzake gegevensbescherming. De bescherming van persoonsgegevens moet buiten de onderhandelingen met onze Amerikaanse vrienden worden gehouden. En er mogen geen parallelle, verborgen jurisdicties in het leven worden geroepen. Wij leven, zowel in de VS als in Europa, in een rechtsstaat, dus laten we het recht toepassen.

Laten we deze onderhandelingen met de grootst mogelijke transparantie voeren. Ik ben ervan overtuigd dat als we de documenten niet publiek maken – en dan heb ik het niet over de documenten over de te volgen onderhandelingsstrategie – dit akkoord het niet zal redden. Het zal worden afgewezen door de publieke opinie, het zal worden afgewezen door dit Parlement en het zal worden afgewezen door de nationale parlementen als het tot een gemengde overeenkomst zou komen. Laten we dus open kaart spelen, want we hebben niets te verbergen. Laten we niet de indruk geven dat we iets te verbergen hebben, met openheid van zaken werken en de documenten openbaar maken.

De Europese Unie is gebaseerd op waarden. Wij zijn maar geloofwaardig tegenover de rest van de wereld als wij zelf veeleisend zijn op het vlak van fundamentele waarden. Ik zal een commissaris aanstellen die bevoegd is voor de toepassing van het Handvest van de grondrechten. Ik pleit ervoor dat de EU zo snel mogelijk toetreedt tot het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van de Raad van Europa.

De antidiscriminatie richtlijn blijft op tafel liggen en ik zal trachten de Raad ervan te overtuigen haar zo snel mogelijk, althans wat de grote lijnen betreft, goed te keuren.

Legale en illegale immigratie houden onze medeburgers bijna dagelijks bezig. Er is behoefte aan een gemeenschappelijk asielbeleid en ik zal daartoe een voorstel doen. Wij moeten ons bezinnen op de legale immigratie die Europa de komende vijf jaar hard nodig heeft. Laten wij op dat vlak net zo goed doen als de Verenigde Staten, Canada en Australië. Wat zij al lang met succes doen, kunnen wij ook.

U zult wellicht liever horen dat we onze buitengrenzen moeten beschermen. Laten we de strijd aangaan met de criminele bendes die munt slaan uit de miserie van anderen. Laten we zij die plannen hebben om hierheen te komen ter plaatse helpen, voordat zij in bootjes de Middellandse Zee oversteken. Laten we zorgen voor meer solidariteit tussen het noorden en het zuiden van Europa. De problematiek van de illegale immigratie en de vluchtelingen treft niet alleen Malta, Cyprus, Italië of Griekenland, maar geheel Europa.

Wat de buitenlandse politiek betreft, zal ik het kort houden. We hebben dringend behoefte aan een gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid. Wat mij betreft, en ik wil mij daar sterk voor maken, wordt de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid niet langer door de Europese ministers van buitenlandse zaken in de wielen gereden. Een gemeenschappelijk buitenlands beleid moet naar buiten toe één gezicht tonen.

De hoge vertegenwoordiger, met een uitgebreid werkterrein, zal worden gesteund door commissarissen die voor andere sectoren verantwoordelijk zijn.

Wat de defensie betreft, gaat het er niet om de Europese Unie neer te zetten als een alternatief voor de NAVO. Beide moeten samenwerken en één lijn trekken. Op het gebied van defensie hebben wij meer samenwerking nodig, waarin door het Verdrag van Lissabon ook wordt voorzien. Als het gaat om aankopen moeten we elkaar niet tegenwerken, maar met elkaar samenwerken om dat wat we beide nodig hebben voor elkaar te krijgen.

De komende vijf jaar zal er geen nieuwe lidstaat tot de Europese Unie toetreden. Zoals het er nu uitziet, is het onvoorstelbaar dat een van de kandidaatlanden waarmee we onderhandelen in 2019 volledig en tot in detail aan alle toetredingscriteria zal kunnen voldoen. De onderhandelingen worden echter voortgezet en andere Europese naties en Europese landen hebben een geloofwaardig en eerlijk Europees perspectief nodig. Dit is met name het geval voor de landen van de Westelijke Balkan. Deze tragische Europese regio heeft een Europees perspectief nodig. Anders ontwaken de oude demonen uit het verleden opnieuw.

Ik had graag ook uitvoeriger willen stilstaan bij het industriële beleid dat wij in Europa absoluut moeten ontwikkelen om het aandeel van de industrie in het Europese bbp op te trekken tot 20%. Ik had graag ook uitgebreider willen ingaan op de kwestie Oekraïne en zeggen aan de Oekraïense bevolking dat onze gedachten als Europeanen bij hen zijn en dat zij hun plaats in Europa hebben.

Ik had u graag meer in detail toegelicht waarom het mijns inziens nodig is dat in alle landen van de Europese Unie een minimumloon en een gewaarborgd minimuminkomen worden ingesteld. Wij zullen daartoe de nodige actie ondernemen.

Ik had graag mijn overtuiging met u willen delen dat diensten van algemeen belang en het openbaar ambt bescherming verdienen en niet aan de waan van de dag mogen worden overgeleverd. Laten we de verdediging opnemen van het openbaar ambt in Europa!

Ik had graag iets gezegd over Afrika, het continent dat al te vaak met tegenslag te maken heeft en vergeten wordt. Maar ook over het rijke Afrika, met name wat het menselijk potentieel betreft. Laten we Afrika niet vergeten en actie ondernemen om een einde te maken aan het schandaal, de tragedie, het drama dat zich daar dagelijks afspeelt en waarbij elke zes seconden iemand sterft van de honger en elke dag 25 000 kinderen van de honger omkomen. Zolang er dagelijks 25 000 kinderen

de hongerdood sterven, heeft Europa niet genoeg gedaan. Europa draagt de verantwoordelijkheid om voor verandering te zorgen.

Wij moeten een nieuwe start maken, luisteren naar de stemmen die op 25 mei hebben gesproken. Het is echter niet het moment om de revolutie te prediken, en evenmin de contrarevolutie. Laten we, opdat de Europeanen weer van Europa zouden gaan houden, uiting geven aan onze trots. Verkondigen dat we trots zijn op veel van wat we de afgelopen decennia in Europa hebben verwezenlijkt.

Er wordt vaak gezegd dat de kwestie van oorlog en vrede niet meer aan de orde is. Ik zeg u dat die kwestie nog steeds een thema in Europa is. Onlangs nog hebben wij in de periferie van de EU moeten vaststellen dat vrede op het Europese vasteland geen vanzelfsprekendheid is.

Laten wij trots zijn op de generatie van onze ouders, op de generatie van onze grootouders, die bij hun terugkeer van de slagvelden en uit de concentratiekampen van de bede "Nooit meer oorlog" een politiek programma hebben gemaakt waarvan wij tot op vandaag de vruchten plukken. Wij hebben veel te danken aan hen.

Laten wij er trots op zijn dat wij in de jaren '90 erin zijn geslaagd de Unie uit te breiden, geografisch weer te verenigen wat de geschiedenis had verdeeld, een einde te maken aan het naoorlogse besluit om Europa voor altijd in tweeën te verdelen. Wij zijn erin geslaagd om Europa, zonder wapens, maar met de kracht van onze overtuiging, geografisch en historisch te herenigen, en ik wil hier hulde brengen aan zij die in Oost- en Centraal-Europa hebben besloten hun lot in eigen handen te nemen. Om niet langer de dingen te ondergaan, maar zelf geschiedenis te schrijven. Laten wij het niet langer hebben over oude en nieuwe lidstaten. Er zijn alleen maar lidstaten, punt!

En laten wij trots zijn op onze gemeenschappelijke munt. Die verdeelt Europa niet, maar beschermt ons juist.

Gedurende twintig jaar ben ik minister van Financiën van mijn land geweest. Om de zes maanden trok ik naar Brussel om over monetaire herschikkingen te vergaderen. Om de zes maanden was ik er vanop de eerste rang getuige van welk risico de monetaire chaos voor de Europese economie inhield. Meer dan eens heb ik landen gezichtsverlies zien lijden omdat zij moesten devalueren om concurrerend te blijven. Met een bitter gevoel denk ik terug aan de uiterst onprettige situaties waarin degenen die hun munt moesten opwaarderen, dat weigerden uit vrees afzetmarkten te verliezen, en degenen die moesten devalueren, dat niet durfden omdat zij beducht waren voor massale instromen, voor een ongecontroleerde terugkeer van de inflatie.

Als wij tijdens de gebeurtenissen in Oekraïne, tijdens de financieel-economische crisis waarin Europa het epicentrum was van een wereldwijde strijd, nog altijd het Europees monetair systeem hadden gehad, dan zou Europa momenteel in een monetaire oorlog verwickeld zijn. Frankrijk tegen Duitsland, Duitsland tegen Italië, Italië tegen Portugal en Spanje tegen allen. Dankzij de euro, en de discipline en de ambities die ermee gepaard gaan, hebben wij vandaag een monetaire orde die ons beschermt. De euro beschermt Europa.

Griekenland wilde de eurozone niet verlaten. En wij wilden niet dat Griekenland de eurozone zou verlaten.

Als wij de voorbije decennia niet hadden gedaan wat we hebben gedaan, als wij van Europa geen continent van vrede hadden gemaakt, als wij geografisch niet opnieuw hadden verenigd wat de geschiedenis had verdeeld, als wij de eenheidsmunt niet hadden gerealiseerd, als wij in Europa niet de grootste eengemaakte markt hadden tot stand gebracht, waar zouden wij dan nu staan? Wij zouden gedegradeerd zijn tot meelopers, ontwapend, verzwakt. Vandaag, dankzij de inzet en de overtuiging van onze voorgangers, is Europa een continent waar de bewoners in vrede en relatieve welvaart kunnen leven.

Ik wil geen Europa dat vanaf de zijlijn van de geschiedenis toekijkt. Ik wil geen Europa dat toekijkt terwijl anderen dingen in gang zetten, handelen, vooruitgaan. Ik ben voor een Europa dat in het middelpunt van dat alles staat, dat offensief speelt, dat voor de overwinning gaat, dat bescherming biedt en een voorbeeld is voor anderen. Laten wij ons daarvoor inspireren door de principes en het gedachtegoed dat de groten van Europa ons hebben achtergelaten, zij die er stonden toen wij nog nergens waren. Ik breng hier hulde aan die grote voorzitter van de Commissie, Jacques Delors. Jacques Delors is onnavolgbaar; hij is een vriend en mijn leermeester, en zijn nalatenschap zal voor mij een dagelijkse inspiratiebron zijn. Ik breng hulde aan François Mitterand, die gelijk had toen hij zei dat nationalisme tot oorlog leidt.

En ik breng hulde aan Helmut Kohl, de grootste Europeaan die ik in mijn leven heb gekend.

Laten we hun voorbeeld volgen: zij hadden het geduld, de moed, de vastberadenheid. Laten wij dezelfde kwaliteiten aan de dag leggen. Datzelfde geduld, dezelfde moed en dezelfde vastberadenheid die nodig zijn om dat lange traject tot een goed einde te brengen en die grote ambities waar te maken.

Samen kunnen wij grootse dingen realiseren, voor Europa, voor zijn burgers, voor de wereld.

Ik dank u voor uw aandacht.

Jean-Claude Juncker

Verkozen voorzitter van de Europese Commissie

**Een nieuwe impuls voor Europa:
kernpunten van de speech van verkozen
voorzitter Juncker voor het Europees
Parlement**

Verklaring tijdens de plenaire vergadering van het
Europees Parlement, voorafgaand aan de stemming
over de nieuwe Commissie

Straatsburg, 22 oktober 2014

Een nieuwe impuls voor Europa: kernpunten van de speech van verkozen voorzitter Juncker voor het Europees Parlement

Politieke beleidslijnen voor de volgende Europese Commissie

Tijd om te handelen

"Of het nu gaat om Oekraïne of Syrië, om het Midden-Oosten of Noord-Afrika: onze nabuurschap blijft onrustig en onstabiel. Immigranten bereiken in groten getale de Europese buitengrenzen, op zoek naar een betere toekomst. Hun komst herinnert ons eraan dat we solidariteit moeten verzoenen met de vraag naar veilige grenzen. En begrijpelijkerwijs is de burger beducht voor grensoverschrijdende bedreigingen van de volksgezondheid, zoals de Ebola-epidemie.

We kunnen en zullen deze groeiende problemen niet verdoezelen. We kunnen en zullen niet wegkijken. Daarom stel ik met klem dat Europees optreden nu geboden is. Daarom verklaar ik ten overstaan van dit Parlement luid en duidelijk dat Europa zijn problemen niet voor zich uit mag schuiven."

Weg met de hokjesgeest

"Met de voorstelling van mijn nieuwe ploeg op 10 september wilde ik laten zien dat ik snel concrete resultaten wil boeken. Daarom ziet mijn Commissie er niet alleen anders uit, maar zal ze ook anders te werk gaan. Niet als de som van de delen, maar als een hecht team. Niet met een hokjesmentaliteit, clusters en strikt van elkaar gescheiden portefeuilles, maar als een collegiaal opererend, politiek orgaan. De Commissie die ik wil, is politiek en daadkrachtig, en staat ten dienste van het collectieve en van de burgers van Europa."

Bedenkingen wegnemen

"Bij de hoorzittingen is duidelijk geworden dat het door mij voorgestelde team op brede steun kan rekenen. U hebt echter ook een aantal bedenkingen geuit – tijdens de hoorzittingen en in rechtstreekse contacten met mij. Ik ben bereid om snel iets te doen aan de zaken die volgens u van belang zijn voor het functioneren van de nieuwe Commissie.

Ik heb goed naar u geluisterd en zal kort uitleggen hoe ik uw zorgen over een aantal zaken wil wegnemen:

1. een nieuwe Sloveense commissaris, Violeta Bulc, heeft zich in recordtijd door de hoorzitting heen geslagen. Dat dit lukte, was te danken aan de vlotte aanpassingen van de portefeuille. Violeta wordt verantwoordelijk voor de **portefeuille Transport**, terwijl Maroš Šefčovič, een ervaren lid van de scheidende Commissie, vicevoorzitter belast met **Energie-unie** wordt.
2. Ik heb besloten Frans Timmermans' werkerrein uit te breiden met de horizontale verantwoordelijkheid voor **duurzame ontwikkeling**. Zoals u weet, is duurzame ontwikkeling een beginsel dat is verankerd in de EU-Verdragen (artikel 3, VEU). De instellingen dienen er dus bij al hun acties en beleidsmaatregelen rekening mee te houden. Ook is het beginsel opgenomen in het EU-Handvest van de grondrechten, waarvoor Frans horizontaal verantwoordelijk is. Kwesties op het gebied van duurzaamheid en milieu

liggen onze burgers na aan het hart. De nieuwe Commissie beschikt over de juiste instrumenten om er werk van te maken: groene topportefeuilles met toereikende budgetten en slagkracht op regelgevend gebied.

3. Directoraat-generaal Gezondheid en consumenten blijft verantwoordelijk voor **geneesmiddelen en farmaceutische producten**, omdat ik het met u eens ben dat geneesmiddelen niet zomaar goederen zijn. Het betrokken beleid zal gezamenlijk worden ontwikkeld door Vytenis Andriukaitis en Elżbieta Bieńkowska, die tijdens de hoorzitting blijk heeft gegeven van haar bijzondere talenten.

4. Het **ruimtevaartbeleid** kan een belangrijke bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van een sterke industriële basis in Europa – één van de prioriteiten van mijn Commissie. Daarom heb ik besloten dat dit beleidsterrein onder directoraat-generaal Interne markt en Industrie blijft vallen, waar het bij Elżbieta Bieńkowska in goede handen zal zijn.

5. Ten slotte heb ik besloten om **burgerschap** onder te brengen bij Dimitris Avramopoulos, die als commissaris verantwoordelijk wordt voor Migratie en Binnenlandse Zaken, beleidsterreinen die onder de Europese bevolking bijzonder leven. Hij zal op dat gebied nauw samenwerken met Věra Jourová, de commissaris voor Justitie en Consumentenzaken. Ook wil ik nogmaals mijn vertrouwen uitspreken in Tibor Navracsics, die het heel goed heeft gedaan tijdens de hoorzitting en er blijk van heeft gegeven de Europese zaak een bijzonder warm hart toe te dragen – daarom heeft u hem ook geschikt geacht als commissaris."

Investeerder-staat geschillen

Ik heb nota genomen van de levendige discussies over investeerder-staat geschillenbeslechting (ISDS) in het kader van de onderhandelingen over het Transatlantisch handels- en investeringspartnerschap (TTIP). Sta mij toe klaar en duidelijk te zijn omtrent het standpunt dat ik op 15 juli jl. aan deze vergadering heb meegedeeld en dat ook in mijn politieke beleidslijnen terug te vinden is: mijn Commissie zal niet aanvaarden dat de rechtscolleges in de lidstaten aan banden worden gelegd door bijzondere regelingen voor investeerder-staat geschillenbeslechting. Ook in deze context valt er niet te tornen aan de rechtsstaat en het beginsel van gelijkheid voor de wet.

In het onderhandelingsmandaat zijn een aantal voorwaarden opgenomen waaraan een dergelijke regeling moet voldoen, alsook een beoordeling van hoe deze zich verhoudt tot de nationale rechtsstelsels. Van verplichting is dus geen sprake: het mandaat laat ruimte en fungeert als richtsnoer.

Ik dacht dat mijn positie in dezen zeer duidelijk was, maar ik ben blij dat ik ze vandaag op deze plaats, op verzoek van sommigen onder u, kan verhelderen en herhalen: in de overeenkomst die mijn Commissie uiteindelijk ter goedkeuring aan deze vergadering zal voorleggen, zal niets staan waardoor de mogelijkheid voor partijen om naar de nationale rechter te stappen wordt ingeperkt of waardoor heimelijk opererende instanties het laatste woord krijgen.

Ik heb aan Frans Timmermans gevraagd om mij als eerste vicevoorzitter voor Rechtsstatelijkheid en het Handvest van de grondrechten in deze aangelegenheid te adviseren. **Er zal in het TTIP geen clause over investeerder-staat**

geschillenbeslechting worden opgenomen als die niet ook de goedkeuring van Frans wegdraagt.

Ik ben ervan overtuigd dat wij op die basis – met uw steun – een ambitieus handelsakkoord met de VS kunnen sluiten waarin de Europese belangen en de rechtsstaat ten volle worden gerespecteerd.

Het investeringstekort dichten

"Het moge duidelijk zijn dat mijn Commissie, zoals al haar voorgangers, alle lidstaten op voet van gelijkheid zal behandelen. En we zullen streng zijn wanneer dat nodig is. **De tijden waarin wij leven, vragen om een echte consensus, een grote coalitie van landen en de grote politieke families om samen te werken aan drie pijlers: structurele hervormingen, geloofwaardige begrotingen en investeringen.**

De economische uitdagingen van deze tijd kunnen niet top-down worden aangepakt. Ik geloof niet in mirakels: er zijn geen wonderoplossingen en Brussel kan niet met een druk op de knop groei genereren. Wat nodig is, zijn, naast elkaar en terzelfder tijd, structurele hervormingen, geloofwaardige begrotingen en investeringen."

"Het investeringspeil in de EU is sinds de laatste piek in 2007 gedaald met iets minder dan 500 miljard EUR, ofwel 20%. **Er is een investeringstekort. We moeten iets doen om het gat te dichten.**

Daarbij is voor Europa een rol weggelegd. Zoals u weet, ben ik voornemens een ambitieus investeringspakket voor werk, groei en concurrentievermogen van 300 miljard EUR te presenteren.

De details van dat pakket zult u nu van mij niet vernemen. Dat zou trouwens ook moeilijk gaan, want mijn nieuwe ploeg moet hierover nog vergaderen.

Ik vraag u mij op dit punt uw vertrouwen te geven. Ik verzeker u dat mijn Commissie hier onvoorwaardelijk werk van zal maken zodra zij in functie treedt.

Als u ons vandaag uw steun geeft, zullen wij het pakket vóór Kerstmis uit de doeken doen. En dat is geen belofte, maar een mededeling."

De eerste wetgevingsinitiatieven van de Commissie Juncker

"Europa lijdt elke dag verlies omdat **het enorme potentieel van onze grote digitale interne markt niet wordt aangeboord.** De banen die er zouden moeten zijn, worden niet gecreëerd. Ideeën - het DNA van de Europese economie! – nemen niet in de mate waarin dat zou moeten vaste vorm aan. Laten we hierin verandering brengen."

"Als Europa in de mondiale concurrentiestrijd van morgen voorop wil blijven lopen, zullen wij de **energie-unie tot stand moeten brengen.**

Met het oog op de besprekingen hierover in de komende dagen, doe ik een oproep tot de lidstaten om het in de Europese Raad met elkaar eens te worden zodat wij met een duidelijk mandaat naar Parijs kunnen gaan. Om vooruit te gaan, moeten we allemaal één lijn trekken."

Conclusie

"De burgers verliezen het vertrouwen, extremisten ter linker- en ter rechterzijde leggen ons het vuur aan de schenen, onze concurrenten zien hun kans schoon. Het is tijd om het Europese project een zuurstofinjectie te geven.

Er wachten ons gigantische uitdagingen. Het is aan ons om de handschoen op te nemen. Als wij in de toekomst een rol van betekenis willen spelen, moeten we nu handelen. En we moeten ervoor zorgen dat het Europees sociaal model vooropstaat bij alles wat we ondernemen. Want Europa biedt bescherming aan eenieder die zijn thuis heeft op dit fantastische continent.

Daarom doe ik op deze plek in deze assemblee — het hart van de Europese democratie — **een oproep tot u om Europa een nieuwe impuls te geven.**"

Tijd om te handelen

Verklaring tijdens de plenaire vergadering van het Europees Parlement, voorafgaand aan de stemming over het college

Straatsburg, 22 oktober 2014

Geachte voorzitter, geachte Parlementsleden,

In een toespraak die ik voor u heb mogen houden op 15 juli, heb ik u de algemene beleidslijnen uiteengezet en de rechten waarover de verkozen voorzitter van de Commissie beschikt op grond van het Verdrag.

Die toespraak was geen stijloefening, maar een overzicht van programma's, projecten, plannen en ambities.

De commissarissen die – als u hen benoemt – mijn college zullen vormen, moeten zich aan die algemene beleidslijnen houden. Ik verlang van mijn commissarissen geen blinde gehoorzaamheid. Bij het voorstellen van het college, in Brussel, zei ik al dat niemand op mijn leeftijd nog aan een carrière als dictator begint. Ik zou willen dat de commissarissen zich vrij voelen. U hebt mij als verkozen voorzitter van de Commissie gevraagd alles in het werk te stellen om een politiek college samen te stellen; aanvaard dan ook dat de commissarissen politieke meningen hebben en met hun overwegingen de debatten binnen de Commissie voeden. Ik ben tot voorzitter van de Commissie verkozen op basis van een programma dat me met het Europees Parlement verbindt. Ik heb een contract met u, geachte voorzitter, en met het Europees Parlement, en ik ben van plan de voorwaarden van het contract, die ik u deze zomer heb uitgelegd, na te komen.

De Commissie die – als u daarmee instemt – op 1 november zal aantreden, is de opvolgster van de Commissie van José Manuel Barroso, die gedurende tien jaar voorzitter van de instelling was. Ik zou hier eer willen betuigen aan José Manuel Barroso, die voorzitter was in een periode die zonder meer moeilijk kan worden genoemd. De Commissie-Barroso heeft het hoofd moeten bieden aan de economische en financiële crisis en de gevolgen daarvan. Zij heeft dertien nieuwe lidstaten weten te integreren in het EU-bestel. Ik ben van mening dat José Manuel Barroso goed werk heeft geleverd en hij vaak op pijnlijke wijze is bekritiseerd. José Manuel Barroso heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt voor Europa en ik zou hem willen bedanken voor het buitengewone werk dat hij verzet heeft.

In juli heb ik u beloofd een politieke Commissie samen te stellen: de volgende Commissie zou politiek zijn, zelfs erg politiek. Dat was immers een oecumenische wens die velen onder u kenbaar hebben gemaakt. De Commissie bestaat niet uit anonieme hoge ambtenaren. De directeuren-generaal, die allen zeer competent zijn, moeten rekenschap afleggen aan de commissarissen, en niet omgekeerd.

Ik heb dus alles in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat de regeringen en de verkozen voorzitter "zwaargewichten" als leden van de Commissie zouden aanwijzen.

De mannen en vrouwen in mijn college hebben in hun respectieve landen belangrijke functies met grote verantwoordelijkheden uitgeoefend. De Commissie zal bestaan uit vier oud-premiers, negentien oud-ministers, drie oud-ministers van Buitenlandse Zaken, meerdere oud-ministers van Financiën, zeven commissarissen van de vorige Commissie en acht commissarissen die Europees Parlementslid zijn geweest. Het is duidelijk dat de Commissie zich geroepen acht, zich politiek op te stellen.

Uit haar samenstelling blijkt dat zij, zoals beloofd, politieker zal zijn dan de vorige Commissies. Ik heb u in juli ook een doeltreffendere Commissie beloofd, een wens van velen in deze assemblee. Ik heb ervoor gekozen om de Commissie anders te organiseren. Zo heb ik voor het eerst een eerste vicevoorzitter benoemd, namelijk Frans Timmermans, die ik vanmorgen speciaal wil noemen.

Ik heb hem gekozen, omdat ik hem al bijzonder lang ken, en ook om in de Commissie een politiek evenwicht aan te brengen dat met de aanwijzing van de verschillende commissarissen niet voldoende verzekerd was. Ik heb in de meeste Europese kranten gelezen dat Frans Timmermans mijn rechterhand zal zijn: ik hoop dat hij af en toe ook mijn linkerhand zal zijn, maar dat zal moeilijk gaan.

Ik heb meerdere vicevoorzitters benoemd. Ik heb de hoge vertegenwoordiger tot vicevoorzitter benoemd, omdat dit in het Verdrag is vastgelegd. Ik zou ook de commissaris voor Begroting tot vicevoorzitter willen benoemen, omdat het opstellen en uitvoeren van de begroting per definitie een horizontale taak is. Daarnaast heb ik de oud-premiers gevraagd om binnen het college een coördinerende rol te spelen. De premiers zijn vertrouwd met de moeilijke taak het werk van anderen te coördineren. Soms slagen zij daarin, soms niet, maar zij weten waar het bij coördinatie om draait. Ik heb dus degenen die premier waren, gevraagd om vicevoorzitters van de Commissie te worden. Ik heb besloten Frans Timmermans te belasten met de toepassing van het subsidiariteitsbeginsel, de zogenaamde deregulering. Dit is een belangrijke zaak. Wij hebben de kiezers en de Europese burgers beloofd dat we van Europa een machine, een instantie, een ambitie, een fabriek zouden maken die zich met de grote problemen bezighoudt, en de kleine problemen overlaat aan de respectieve lidstaten en de lagere overheden, die daar veel beter op zijn ingesteld. Frans Timmermans zal de hand houden aan de beginselen van betere regelgeving. Een zware opgave, voor alle commissarissen, omdat zij zich allen moeten inspannen voor het herstel van de Europese Unie en haar politieke reflexen en optreden. Daarnaast heb ik Frans Timmermans ook belast met duurzame ontwikkeling – een belangrijke ambitie, een verreichend project en een thema dat dagelijks aan de orde moet zijn. Ik kon niet ingaan op het voorstel van uw Commissie Milieubeheer om de bevoegdheid "duurzame ontwikkeling" toe te wijzen aan de vicevoorzitter voor Groei en Investerings. In plaats daarvan heb ik Frans Timmermans gevraagd om in te staan voor dit bijzonder belangrijke aspect van ons gezamenlijk optreden. Een groot deel van zijn werk zou er immers toch al uit bestaan toe te zien op de naleving van het Handvest van de grondrechten, waarin onder meer het in artikel 3 van het Verdrag omschreven beginsel van duurzame ontwikkeling is vervat.

De vicevoorzitters die ik heb gekozen, zullen belast zijn met de prioriteiten van de Commissie die ik in juli uiteen heb gezet. Er komt een vicevoorzitter voor Energie-unie, met alles wat daarbij hoort, zoals hernieuwbare en alternatieve energieën, een vicevoorzitter voor Groei en Investerings, een vicevoorzitter voor Digitale Eengemaakte Markt en een vicevoorzitter voor De Euro en Sociale Dialoog. Zij zijn geen kleine chefs, die de andere commissarissen aanwijzingen zouden geven. De commissarissen van de Commissie zijn in rechte gelijk: het is de bedoeling dat de vicevoorzitters zich met projecten bezighouden, coördineren, bezielen, bruggen bouwen en ideeën en initiatieven organiseren. Ik heb uit de parlementaire hoorzittingen en het nuttige deel van de gepubliceerde publieke opinie opgemaakt dat er veel twijfels en vragen zijn over die onbekende functie van "coördinator van de werkzaamheden van de Commissie" die door de vicevoorzitters zal worden uitgeoefend. Ik was hierover verbaasd. Iedereen had me gezegd dat de Commissie doeltreffender moest functioneren. Iedereen, of toch bijna iedereen, beklagde zich over het feit dat het college uit 28 commissarissen bestond, één commissaris per land – dat zouden er teveel zijn. Ik kon ervoor kiezen om ofwel de organisatie te herzien, ofwel de bevoegdheden te versnipperen zodat ik die onder de 28 commissarissen zou kunnen verdelen. De vraag is dan ook eenvoudig: wilt u 28 commissarissen die elk teruggetrokken in hun eigen hokje werken aan een kleine bevoegdheid omdat de bevoegdheden van de Commissie moesten worden versnipperd, of wilt u commissarissen die werken onder auspiciën van vicevoorzitters die hun werkzaamheden met zachte hand coördineren? Als u een Commissie wilde zoals vroeger, had u mij dat moeten zeggen. Maar als u een doeltreffendere Commissie wilt, een Commissie die de grote ambities van Europa nastreeft en die ambities organiseert en structuur geeft, dan kan ik niet anders dan een aantal vicevoorzitters te belasten met de tenuitvoerlegging van de grote politieke prioriteiten van de Commissie.

Twee voorbeelden: er is een vicevoorzitter voor De Euro en Sociale Dialoog, een commissaris voor Economische en Financiële Zaken en Belastingen, en een commissaris voor Sociale Zaken. Daarnaast is er het Europees semester. Het is evident dat de bevoegde vicevoorzitter de initiatieven van de commissaris voor Sociale Zaken en die voor Economische en Financiële zaken moet coördineren. Het Europees semester is geen louter economisch en financieel semester. In het Europees semester en de aanbevelingen van de Commissie per land moet vanzelfsprekend ook rekening worden gehouden met de sociale aspecten van de economische en monetaire constructie van Europa.

Er is een heel debat rond de triple A-rating. Iedereen wil graag een triple A. Binnen de eurozone zijn er echter nog maar twee landen die een triple A hebben: Duitsland en Luxemburg. Duitsland heeft een goede kans om de rating te behouden, voor Luxemburg staat dit nog te bezien. Maar ik zou willen dat de Europese Unie weer eens een andere triple A in de wacht sleept. Ik wil een Europa met de sociale triple A: die is even belangrijk als de economische en financiële triple A.

We hebben een vicevoorzitter voor Groei en Investerings aangewezen. Hij zal zorgen voor de coördinatie van de maatregelen van alle commissarissen die zullen bijdragen aan het beleid op het gebied van groei en investeringen: de commissaris voor Vervoer, de commissaris voor Digitale Economie, nogmaals de commissaris voor Economische en Financiële Zaken en Belastingen, de commissaris voor Sociale

Zaken en Werkgelegenheid, de commissaris voor Kapitaalmarktenunie en de commissaris voor Interne Markt, enzovoort.

Als we de Europeanen, dat wil zeggen in de eerste plaats het Parlement, een pakket ambitieuze investeringen willen voorstellen, zal iemand dat moeten organiseren. Omdat er verschillende bevoegdheden zijn die moeten worden samengebracht, omdat er verschillende commissarissen zijn die hun verschillende beleidsmaatregelen onderling moeten afstemmen, is het evident dat een vicevoorzitter de werkzaamheden zal moeten coördineren. Ik wil niet langer dat elke commissaris in zijn eigen hokje zit te werken; ik wil een einde maken aan de dorpsmentaliteit waarvan de werkzaamheden van de Commissie vaak blijf geven.

Ik wil wijzen op een aspect waarover bijna geen enkele commentator het heeft gehad: de grote verliezer van die nieuwe structuur, dat ben ik, om de eenvoudige reden dat ik een groot deel van mijn prerogatieven als voorzitter aan de vicevoorzitters heb gedelegeerd. Er zou geen ruimte voor vicevoorzitters van projecten zijn geweest, als de voorzitter aan het hoofd van de Commissie was blijven staan zoals dat tot dusver het geval was. Ik zal pas een punt op de agenda van de Commissie plaatsen als ik het akkoord heb van de vicevoorzitter die voor de coördinatie instaat. Maar ik wil er wel voor waarschuwen – zonder te dreigen – dat wie zijn prerogatieven afstaat, die zo nodig ook kan terugnemen. Maar vooralsnog zijn de vicevoorzitters dus belast met werkzaamheden die tot dusver het prerogatief van de voorzitter van de Commissie waren.

Ik heb u in juli beloofd dat ik erover zou waken dat de nieuwe Commissie genoeg vrouwen telt: we hebben negen vrouwelijke commissarissen, dat wil zeggen evenveel als de Commissie-Barroso. Ik heb enorm mijn best gedaan, maar meer dan negen bleek niet haalbaar. Eind juli, twee weken nadat ik u had toegesproken, waren er drie vrouwen door de regeringen aangewezen: ik heb heel wat regeringen moeten overtuigen om me een vrouwelijke commissaris te sturen en ik heb heel wat mannelijke kandidaten moeten afwijzen. Ik ga u niet zeggen wie, omdat ik de premiers die ik heb kunnen overtuigen om een vrouwelijke commissaris voor te stellen, niet in verlegenheid zou willen brengen. Maar goed, het blijft belachelijk dat er maar negen vrouwen op 28 commissarissen zijn.

We behoren in principe allemaal tot nationale politieke partijen en we kennen in principe allemaal onze premiers, dus ik zou zeggen: breng deze kwestie vanaf morgen onder de aandacht van de nationale regeringen. Eigenlijk brengt deze boodschap mij enigszins in verlegenheid, want Luxemburg heeft evenmin een vrouw aangewezen. Het zal dit ongetwijfeld de volgende keer doen, want Viviane Reding was gedurende vijftien jaar commissaris.

Beste vrienden, ik heb u tijdens ons debat van juli gezegd dat ik de hoorzittingen aandachtig zou volgen. Uiteraard. Ik moet toegeven dat ik de in totaal 29 parlementaire hoorzittingen met wisselende aandacht heb gevolgd. Ik heb u in juli gezegd dat de Commissie niet de secretaris-generaal van de Europese Raad is noch die van de Raad van ministers, en dat ik niet de loopjongen van het Europees Parlement zou zijn. Ik heb ook geluisterd naar wat u zei en ik denk dat een aantal lessen kan worden getrokken uit het verloop van de hoorzittingen. De commissaris die door Slovenië was voorgesteld, moest worden ingewisseld voor een andere

Sloveense commissaris en ik heb besloten hem de belangrijke vervoersportefeuille toe te wijzen. Omdat ik de basisstructuur van de Commissie niet opnieuw ter discussie wilde stellen, heb ik ervoor gekozen Maroš Šefčovič te belasten met de energie-unie. Hij was de voorbije jaren al vicevoorzitter en heeft dus een idee van het coördinatiewerk dat ik van hem verlang. Ik heb u al gezegd dat ik mijn vriend Frans Timmermans gevraagd heb om zijn portefeuille aan te vullen met alle beleidsmaatregelen die verband houden met duurzame ontwikkeling. Ik heb bijzonder aandachtig geluisterd naar iedereen die zich erover beklaagde dat ik de bevoegdheden inzake geneesmiddelen en farmaceutische producten niet langer aan de commissaris voor Gezondheid wilde toewijzen, maar aan de commissaris voor Interne Markt. Wie mij kent, weet heel goed dat ik geneesmiddelen, gezondheidsproducten en het medisch bedrijf beslist niet als een willekeurig product beschouwde: gezondheid is geen koopwaar. Ik heb de wens die tijdens de parlementaire hoorzittingen kenbaar werd gemaakt en door een groot deel van de medische beroepen werd gedeeld, dan ook ingewilligd en de bevoegdheidstoewijzing teruggedraaid.

Het ruimtebeleid is in mijn ogen een veelbelovend terrein. Het leek mij het beste om de commissaris voor Interne Markt ermee te belasten, zoals ook het geval was bij de vorige Commissies. Wat het burgerschap betreft: ik heb uw debatten over die kwestie gevolgd en in bepaalde opmerkingen een zeker onbehagen bespeurd. Daarom heb ik ervoor gekozen het dossier Burgerschap toe te wijzen aan de commissaris voor Migratie en Binnenlandse Zaken, een bevoegdheid die uiteraard moet worden gedeeld met de commissaris voor Justitie. Sport heb ik toegevoegd aan de portefeuille van Tibor Navracsics.

Ten slotte, geachte voorzitter, heb ik nota genomen van de levendige discussies over investeerder-staat geschillenbeslechting (ISDS) in het kader van de onderhandelingen over het Trans-Atlantisch handels- en investeringspartnerschap (TTIP). Sta mij toe klaar en duidelijk te zijn omtrent het standpunt dat ik op 15 juli jl. aan deze vergadering heb meegedeeld en dat ook in mijn politieke beleidslijnen terug te vinden is: ik zal niet aanvaarden dat de rechtscolleges in de lidstaten aan banden worden gelegd door bijzondere regelingen voor investeerder-staat geschillenbeslechting. Ook in deze context valt er niet te tornen aan de rechtsstaat en het beginsel van gelijkheid voor de wet. In het onderhandelingsmandaat is een aantal voorwaarden opgenomen waaraan een dergelijke regeling moet voldoen, alsook een beoordeling van hoe die zich verhoudt tot de nationale rechtsstelsels. Van een verplichting is dus geen sprake: het mandaat laat ruimte en fungeert als richtsnoer. Ik dacht dat mijn positie in dezen zeer duidelijk was, maar ik ben blij dat ik ze vandaag op deze plaats, op verzoek van sommigen onder u, kan verhelderen en herhalen: in de overeenkomst die mijn Commissie uiteindelijk ter goedkeuring aan deze vergadering zal voorleggen, zal niets staan waardoor de mogelijkheid voor partijen om naar de nationale rechter te stappen wordt ingeperkt of waardoor heimelijk opererende instanties het laatste woord krijgen in geschillen tussen investeerders en staten.

Ik heb Frans Timmermans, als eerste vicevoorzitter voor Rechtsstatelijkheid en het Handvest van de grondrechten, gevraagd om mij ook in deze aangelegenheid te adviseren. Er zal in het TTIP geen clause over investeerder-staat geschillenbeslechting worden opgenomen als die niet ook de goedkeuring van Frans

Timmermans wegdraagt. Ik ben ervan overtuigd dat wij op die basis – met uw steun – een ambitieus handelsakkoord met de VS kunnen sluiten waarin de Europese belangen en de rechtsstaat ten volle worden gerespecteerd. Er is mij veel aan gelegen om een handelsovereenkomst met de VS te sluiten, maar ik heb dit Parlement tijdens de campagne beloofd om de Europese regels goed in het oog te houden. We moeten met de Amerikanen onderhandelen. Frans Timmermans wordt verantwoordelijk voor de totstandkoming van deze overeenkomst, maar ik wilde er nu al zo duidelijk mogelijk over zijn.

Mijnheer de voorzitter, ik ga nu over op het Duits, de taal van de wereldkampioen, hoewel die momenteel duidelijk niet in topvorm verkeert.

De voorzitter denkt dat dit euvel van voorbijgaande aard is. Ook Duitsers moeten er echter rekening mee leren houden dat zij er langere tijd zwakker voor kunnen staan.

Ik wil nog het een en ander opmerken naar aanleiding van een aantal vragen dat in de debatten van de afgelopen week een belangrijke rol heeft gespeeld.

In juli heb ik beloofd om een investeringspakket ter waarde van 300 miljard EUR te presenteren. Investeringspakketten zijn van levensbelang voor de Europese economie en voor de mensen die in Europa wonen en werken. Er wordt momenteel veel minder in Europa geïnvesteerd. Over het geheel genomen belooft de afname 20 % ten opzichte van 2007, het jaar vóór de crisis. In Portugal gaat het om 36 % en in Griekenland om 64 %. Economieën waarin niet wordt geïnvesteerd, kunnen niet groeien. En economieën die niet groeien, kunnen geen werkgelegenheid garanderen. Dit investeringsprogramma ligt mij na aan het hart. Ik wil hier graag duidelijk gezegd hebben dat alle pogingen om mij van dit voornemen af te brengen (en die worden uiteraard al ondernomen), niets zullen uithalen: ik zal dit investeringsprogramma presenteren.

Dit investeringsprogramma kan niet worden gefinancierd door nog meer schulden te maken. We moeten door slim gebruik te maken van publieke middelen particuliere investeringen aantrekken. Het bedrijfsleven moet zich ook rekenschap geven van zijn maatschappelijke taak. Het is niet alleen aan de staten om de werkloosheid te bestrijden, ook het bedrijfsleven is daarvoor verantwoordelijk. Ik wil het Europese bedrijfsleven dan ook met klem vragen om zijn steentje bij te dragen, opdat de situatie op de Europese arbeidsmarkt verbetert en de investeringsstroom op gang komt die we zo dringend nodig hebben om vooruit te komen.

Voor dit investeringsprogramma heb ik, anders dan aanvankelijk gepland, niet de eerste drie maanden van mijn ambtsperiode nodig: de bevoegde vicevoorzitter Jyrki Katainen en ik zullen het nog vóór de kerst presenteren. Spoed is geboden en we moeten dan ook zo snel mogelijk in actie komen.

Dit investeringsprogramma wordt geen economisch herstelplan zoals bepaalde lidstaten die in de jaren zeventig hebben uitgeprobeerd. Economische herstelprogramma's zetten geen zoden aan de dijk. Wat we nodig hebben, zijn doelgerichte investeringen, die op de middellange termijn voor meer groei zorgen: investeringen die de Europese economie versterken. Het is niet de bedoeling alleen maar in de buidel te tasten om de indruk te wekken dat er iets gebeurt. Het gaat

erom geld te mobiliseren om samen met de particuliere sector op middellange termijn de groeifactoren en het groeipotentieel in de Europese Unie te bevorderen. Ik zeg dat ook omdat onze belangrijkste opgave de bestrijding van de werkloosheid is. In veel lidstaten is de jeugdwerkloosheid schandalig hoog. Om hierin verandering te brengen, is – niet uitsluitend, maar wel in de eerste plaats – ondersteuning door de particuliere sector geboden.

In het kader van deze gezamenlijke inspanningen moeten wij uiteraard ook werk maken van de Europese digitale agenda en de digitale eengemaakte markt. Mijn collega Günther Oettinger zal zich met dit belangrijke gebied bezighouden. Alleen de investeringen die op dit terrein moeten worden gedaan, zullen de komende jaren tot een groeisprint van ongeveer 250 miljard EUR leiden. We zullen dit project uitvoeren.

Over het stabiliteitspact is de laatste maanden veel gesproken en geklaagd, maar weinig nagedacht. Ook wat dit betreft zou ik duidelijke taal willen spreken: ik – en met mij de hele Europese Commissie – houd vast aan hetgeen de Europese Raad hierover op 27 juni heeft gezegd: de regels worden niet veranderd. Alle 28 regeringen waren het er in juni over eens dat er aan de regelgeving niet wordt getornd. Bij de uitvoering van de regelgeving wordt echter wel gebruik gemaakt van de flexibiliteit waarin de betrokken Verdragsteksten en wetgeving voorzien. We zullen doen wat de Europese Raad ons heeft opgedragen en wat ik op 15 juli al in deze vergadering heb gezegd, nl. zorgen voor begrotingsdiscipline, flexibiliteit en structurele hervormingen. Van flexibiliteit kan geen sprake zijn als het niet dankzij structurele hervormingen tot een duurzaam herstel van de Europese economie en de Europese arbeidsmarkt komt.

Maar ik zou een aantal collega's ook willen aanraden om het idee los te laten dat alleen overdreven bezuinigingen automatisch leiden tot herstel van het groeipotentieel en stimulering van de arbeidsmarkt. Omgekeerd zorgen grote tekorten en schulden trouwens evenmin automatisch voor groei. Als grote tekorten en schulden voor groei zouden zorgen, dan zou Europa nu een ongekende groei moeten vertonen, want nooit eerder was onze schuldenlast zo hoog. Dat ter bevordering van groei begrotingsconsolidering volstaat – zonder de noodzakelijke flexibiliteit en de noodzakelijke structurele hervormingen en investeringen – is evenzeer een misvatting. We hebben beide nodig: we moeten begrotingsdiscipline en groeibeleid paren aan investeringen. Zo kunnen op we ons snel weer op de toekomst richten.

Ten slotte heb ik, geachte Parlementsleden, gemerkt dat er veel vragen zijn gerezen naar aanleiding van hetgeen ik in juli heb gezegd over uitbreiding. Ik heb een commissaris benoemd voor Europees Nabuurschapsbeleid en Toetredingsonderhandelingen. Een aantal van uw commissies heeft voorgesteld deze portefeuille om te dopen tot "Nabuurschap en Uitbreiding". Na dit uiterst zorgvuldig te hebben overwogen, eerst alleen, daarna met een aantal vrienden, heb ik besloten deze portefeuille "Uitbreidingsonderhandelingen" te noemen. Ik wil mensen noch volkeren voor de gek houden. Ik wil de kandidaat-lidstaten niet voorspiegelen dat ze in de loop van de komende vijf jaar zouden kunnen toetreden tot de Europese Unie. Er komen tijdens de ambtstermijn van deze Commissie geen nieuwe lidstaten bij – dat is absoluut niet haalbaar.

Laten we elkaar niets wijsmaken. Laten we bij de landen die willen toetreden, niet de indruk wekken dat het er in de komende vijf jaar van gaat komen. Dat neemt natuurlijk niet weg dat we de uitbreidingsonderhandelingen met dezelfde animo, ijver en toewijding zullen blijven voeren. Dus ik zou de kandidaat-lidstaten willen begroeten met de melding dat de onderhandelingen zo nodig wel zullen worden versneld, maar dat het niet realistisch is om te denken dat deze nog voor 2019 kunnen worden afgerond.

Er is nog iets wat u en mij dwarszit: het schandaal van de onbetaalde rekeningen van de Europese Unie.

Het is een oud probleem. Al jaren geleden, toen mijnheer Verhofstadt en ik minister van Begroting waren, ontdekten wij in de Begrotingsraad de onbetaalde rekeningen. Wil de Europese Unie een geloofwaardige indruk maken, dan kan zij niet als wanbetaler te boek staan. De Europese Unie moet haar plichten nakomen.

Geachte voorzitter, geachte Parlementsleden, tot zover de punten waarop ik enige duidelijkheid wilde scheppen naar aanleiding van onze debatten en de vele vragen die zijn gesteld.

We kunnen dagelijks vaststellen dat de wereld om ons heen er niet veiliger op wordt. De beweging die als Islamitische Staat wordt aangeduid, staat vijandig tegenover de Europese waarden – we kunnen dit soort ontwikkelingen niet accepteren.

De ebolacrisis vraagt om een krachtige, snelle, georganiseerde en eensgezinde reactie van de Europese Unie: ik heb niet de indruk dat we op onze taak berekend waren toen het erop aankwam deze epidemie te bestrijden.

Ik vind het buitengewoon triest dat we niets hebben gedaan toen ebola alleen het Afrikaanse continent trof. Pas toen de epidemie Europa bereikte, zijn we in beweging gekomen: dat had eerder moeten.

De problemen in verband met illegale migratie zijn onverminderd actueel. Ik heb de oud-minister van Buitenlandse Zaken en de oud-minister van Defensie van Griekenland gevraagd om zich over dit dossier te buigen. Ook heb ik de Cypriotische commissaris, die verantwoordelijk is voor humanitaire hulp, gevraagd zo snel mogelijk naar Afrika te gaan om de Europese Commissie ter plaatse te vertegenwoordigen. De problemen die samenhangen met legale en illegale migratie gelden als echte prioriteiten voor de Commissie die – naar ik hoop – op 1 november aantreedt.

Ik herhaal wat ik heb gezegd in juli: ik wil graag dat we weer oog krijgen voor het nut van de communautaire methode. Ik wil graag dat deze Commissie en dit Parlement met woord en daad laten zien dat ze deze methode op waarde schatten.

Hoewel de intergouvernementele aanpak – in noodsituaties en op specifieke momenten – ook zijn voordelen heeft, geloof ik in de heilzame wisselwerking tussen het Parlement, de Raad en de Commissie. Deze methode verdient mijns inziens te worden herontdekt.

Ik heb u al gezegd dat wij ons met uw Parlement verbonden voelen op grond van een vijfjarige overeenkomst. Het Parlement zal de eerste toetssteen zijn van de nieuwe Commissie. Het Parlement heeft ervoor gezorgd dat aan de uitslag van de algemene verkiezingen van 27 mei de normale en natuurlijke consequenties zijn verbonden.

Ik geef toe dat sommigen onder u er geen voorstander van waren om de politieke partijen prominente kandidaten te laten voordragen. Toch is het zo gegaan en ik zeg vandaag, vooral tegen degenen die geen brood in deze aanpak zagen: u zult daar niet meer op terugkomen.

De verkiezingscampagne in 2019 zal een echte pan-Europese campagne worden en dat zal iedereen duidelijk zijn, vóór de gang naar de stembus. Democratie is óók Europees, óók continentaal. En dat Europa democratischer wordt, betekent absoluut niet dat de staten en de naties aan belang inboeten. Naties, dat heb ik al vaker gezegd, zijn geen tijdelijke uitvindingen van de geschiedenis: naties zijn van blijvende aard en Europa moet zijn naties en lidstaten respecteren. Europa wordt niet gebouwd tégen de naties, die elk hun eigen tradities, verdiensten, rijkdommen, bestaansredenen hebben. Europa wordt niet gebouwd tégen de lidstaten, maar op grond van de goede wil waarmee Europa op alle niveaus wordt bejegend, of het nu gaat om het maatschappelijk middenveld, de samenlevingen, de lidstaten of onze nationale parlementen.

Ik ben er stellig van overtuigd dat het voor deze Commissie nu of nooit is: ofwel slagen we erin om de burgers van Europa tot elkaar te brengen, ofwel falen we. Ofwel slagen we erin om van Europa een politieke eenheid te maken die de grote problemen aanpakt en voorbijgaat aan de kleine problemen, ofwel falen we. Ofwel slagen we erin om samen met de lidstaten, de regeringen, de parlementen en de sociale partners de werkloosheid spectaculair terug te dringen, ofwel falen we. Ofwel bieden we de jonge Europeanen weer een perspectief, ofwel falen we.

Ik wil dat we deze gelegenheid aangrijpen om Europa een impuls te geven: Europa is het waard. Mijnheer de voorzitter, geachte Parlementsleden, ik reken erop dat u de Commissie bij de vele taken die ons, uzelf en de Europese burgers wachten, zult steunen.

Ik dank u voor uw aandacht.

